

Tribuna școlii

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățămîntului
și Unirea Sindicatelor
din Învățămînt, Știință și Cultură

ANUL XI (XXXII) Nr. 232 (1 318)

Simbătă 10 octombrie 1981

8 pagini — 1 leu

Valorificarea superioară a virtuților formative ale învățămîntului

Ne aflăm, în ceea ce privește orientarea, conținutul și scopul muncii noastre didactice, într-o etapă în care — așa cum a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, la Congresul educației și învățămîntului — se cere să acționăm „în vederea creșterii și mai puternice a rolului școlii în formarea cadrelor necesare construcției socialiste, în educarea revoluționară a tinerelor generații, în concordanță cu cerințele construcției noul orinduirii, cu asigurarea participării poporului la conducerea societății, la înaintarea ei spre comunism”. Pentru aceasta este necesar ca, în realizarea unei noi calități, superioare a învățămîntului, să valorificăm mai eficient resursele formative pe care le oferă procesul instructiv-educativ prin cele două componente esențiale ale sale, care sînt lecția și activitățile practice de laborator sau de atelier. Ni se cere să înțelegem și mai mult ceea ce — cu aproape o jumătate de veac în urmă — spunea un mare pedagog român despre munca didactică în care „informația este mijlocul, iar educația este scopul învățămîntului.”

A valorifica formativ lecția și activitățile practice înseamnă, în primul rînd, ca întreaga cunoaștere realizată de elev să se înfăptuiască în interiorul unui proces de profundă înțelegere a importanței acestei cunoașteri pentru o viitoare muncă în cadrul unei profesii, prin care să contribuie la bunăstarea întregului popor și la înflorirea neîntreruptă a națiunii noastre socialiste. De aceea, cu precădere prin lecție și, mai ales, cu ajutorul lecțiilor — și nu transferînd aceste sarcini activităților extrașcolare, care își au un loc și o importanță bine definite și recunoscute — să se realizeze sarcinile educative de bază ce-i revin școlii.

Prin lecție — fie aceasta de matematică, de biologie, de limbă și literatură română sau din orice alt domeniu de cunoaștere — și cu ajutorul lecției să se dezvolte dragostea de muncă și să se orienteze interesele elevului spre ocupațiile și profesiile corespunzătoare cerințelor de muncă ale construcției noastre socialiste. Orientarea școlară și profesională a elevilor devine prin aceasta — așa cum a indicat secretarul general al partidului la Plenara C.C. al P.C.R. din iunie 1973 — o activitate desfășurată de toate cadrele didactice pe întreg parcursul fiecărui an școlar.

Prin lecție — acolo unde are loc dialogul dintre profesor și elev, ca un dialog al generațiilor mature cu propriul lor schimb de miine — și cu ajutorul lecției să cultivăm mîndria pentru trecutul glorios de luptă al poporului român, pentru marile noastre înfăptuiri și pentru perspectivele luminoase ale înaintării țării noastre spre comunism. Educarea patriotică a elevilor, realizată cu fiecare oră de predare-învățare și la toate obiectele de învățămînt, va contribui la formarea elevilor de astăzi — așa cum a menționat secretarul general al partidului la inaugurarea acestui an de învățămînt în Cuvîntarea la marea adunare populară din municipiul Craiova — „pentru a deveni demni cetățeni ai Republicii Socialiste România, constructori conștienți ai socialismului și comunismului în patria noastră”.

Prin lecție — relevînd elevilor concepția materialist-dialectică în care abordăm toate domeniile cunoașterii umane — și cu ajutorul lecției să cultivăm concepția științifică a partidului nostru despre lume și societate, să înzeștrăm tinerele generații cu conștiința înaintată a omului nou, constructor al vietii și orînduirii noastre noi.

Valorificarea superioară a virtuților formative ale învățămîntului impune — așadar — o mai bună organizare și o continuă perfecționare a lecțiilor și activităților practice de laborator sau de atelier, astfel încît elevul să își însușească temeinic cunoștințele, îndeosebi în timpul lecției, și să-și formeze trăsăturile viitoarei sale personalități comuniste cu ajutorul lecțiilor. Pentru aceasta se cere o cit mai stăruitoare și mai susținută muncă din partea tuturor cadrelor didactice pentru perfecționarea activităților de predare-învățare, pentru folosirea metodelor de învățămînt, care solicită mult mai intens elevii la propria lor formare și pentru integrarea în practica didactică a mijloacelor moderne de învățămînt de înaltă eficiență. Să ne desfășurăm activitatea noastră cu elevii, convinși că formarea acestora reprezintă o construcție care se realizează — pe parcursul anilor de școlarizare — cu fiecare oră de curs, cu fiecare lecție și că soarta acestei construcții, depinde în întregime de fiecare parte care o alcătuiește, de fiecare oră de curs, de fiecare lecție și activitate practică. Mai este necesar să consemnăm și îndatorirea, izvorită din marea răspundere a muncii didactice, ca fiecare lecție și fiecare activitate practică să fie pregătite și să se desfășoare exemplar ?

COSTIN ȘTEFANESCU

Secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, adresează elevilor de la Liceul metalurgic Zimnicea îndemnul de a obține succese și mai mari la învățătură și în activitatea practică

Profesia absolventului de miine se însușește astăzi în liceu!

N-au trecut decît patru ani ! N-am uitat clădirile transformate în ruine și nici indicațiile de reconstrucție a orașului Zimnicea, date la fața locului, la numai două zile după cutremur, de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului. Din vechiul oraș prăbușit s-a ridicat, cu sprîjinul solidar al întregului popor, un nou oraș modern, cu o nouă personalitate arhitectonică și urbanistică, de o distincție elegantă și diversitate. Armonios integrat în acest ansamblu urban, Liceul Industrial cu profil metalurgic din Zimnicea își semnează imaginea: elegantă, modernitate, armonie de culori, bun gust, curățenie exemplară, funcționalitate didactică.

Acest liceu a fost prima gazdă a recente vizite pe care

au făcut-o în județul Teleorman tovarășul Nicolae Ceaușescu împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu și alți conducători de partid și de stat. În acest edificiu, dat în folosință în primul an de reconstrucție a orașului, înalții oaspeți au fost întâmpinați de tovarăsa Aneta Spornic, ministrul educației și învățămîntului, și de cadre didactice și elevi, iar directorul liceului, Ion Ignat, a exprimat în numele întregului colectiv al școlii vifăle sale mulțumiri pentru grija deosebită ce se acordă școlii românești, grijă care își găsește expresia și în condițiile create învățămîntului din localitate. Considerăm că semnificația prezenței secretarului general al partidului în acest liceu este inseparabil legată de semnificația vizitei sale în celelalte unități economice și social-culturale ale județului.

Aici se pregătesc cadre medii de metalurgiști pentru unitățile economice din județ, precum și pentru alte întreprinderi din țară. Primele promoții de metalurgiști ale liceului sînt astăzi cadre de nădejde ale întreprinderii de țevi sudate din Zimnicea.

Se află la acest liceu un grup de cadre didactice pentru instruirea practică pe care nu puține licee ar putea să-l invidieze: însuși directorul liceului este inginer; doi ingineri cu norma întreagă pentru disciplinele tehnologice dintre care unul, Vasile Done, fost inspector școlar de specialitate, iar celălalt, Marin Oprică, fost inginer al întreprinderii de țevi sudate; doi subingineri; nouă maștri-instructori; însuși directorul întreprinderii de țevi sudate, inginerul Ștefan Vlădila, este direct interesat în pregătirea practică a elevilor din această școală prin orele pe care le predă aici, după cum este direct interesată întreaga întreprindere, așa cum vom arăta mai jos.

Cabinete, ateliere, laboratoare: trei ateliere de lăcătușărie, un atelier de electrotehnică, un cabinet de acționări și automatizări, un cabinet de științe sociale, un cabinet de tehnologie și organe de mașini, un laborator de fizică, un laborator de chimie, un laborator de biologie, un cabinet de desen tehnic. Toate beneficiind de o înzestrare corespunzătoare pentru pregătirea elevilor în vederea practicării viitoarei lor profesii.

Cum se desfășoară această pregătire? Așa cum subliniau ing. Marin Oprică și maestrul Ion Lazăr, în primul rînd, prin strînsa corelare a activității maștrilor-instructori și a inginerilor. M. Oprică: „Prezența inginerului în atelier, alături

Grădinița — o lume a prezentului

Cum își aduce contribuția un interior de grădiniță la buna primire și integrare a copiilor în procesul de educație, la cunoașterea vietii ce se desfășoară, azi, în România socialistă, pentru a-i face pe șoimi să simtă pulsul contemporaneității, să cunoască mediul dezvoltării lor viitoare, în cit mai multe și mai variate compartimente ale sale ?

Iată una din temele care au suscitât mult interes în cadrul unei consfătuiri de lucru a cadrelor de specialitate din Ministerul Educației și Învățămîntului, împreună cu inspectoarele care se ocupă de învățămîntul preșcolar și directoarele de grădiniță din patru sectoare ale Capitalei. Este evident că fiecare treaptă de învățămînt suportă un proces de înnoire a mijloacelor sale de influențare, corespunzînd celor mai acute imperative ale

actualității, adaptîndu-se la nevoile societății, în continuă devenire. Pe drept cuvînt s-a subliniat, în cadrul consfătuirii, că, atunci cînd intră în grădinița sa, preșcolarul are nevoie să vadă nu numai păpuși și jucării atemporale sau numai flori printre produse de artizanat — cu toată valoarea lor educativă, pe care nu intenționăm să o contestăm. Dacă le oferim, prin decorul grădiniței, incintătoarele peisaje ale naturii patriei — sub formă de tablouri, ilustrate ș.a. — le tonificăm sentimentul viu al apartenenței la munții, cîmpiile și marea noastră. Dacă le oferim peisaje ale muncii, specifice în fabrici, uzine, pe șantiere și

DOINA SĂNTIMBREANU

(Continuare în pag. a 2-a)

OCTAVIAN BUZESCU

(Continuare în pag. a 2-a)

Calitatea superioară a muncii învățătorului — condiție a promovării integrale și autentice a elevilor

Convorbire cu învățătoarea Elena Galambos.
Inspector la Inspectoratul școlar județean Hunedoara

— Cunoșcând preocupările redacției noastre privind strălucirea muncii cadrelor didactice în activitatea desfășurată în clasă, vă rugăm să ne sunați ce măsuri ați luat până în prezent pentru perfecționarea activității învățătorilor din județul Hunedoara, știind că ridicarea nivelului calitativ al muncii cu elevii reprezintă condiția esențială a promovării integrale și autentice la clasele I-IV. Care modalitate este eficientă de lichidare a repetenției?

— Preluând integral răspunderile perfecționării învățătorilor prin cursurile de reciclare și examenele pentru obținerea gradelor didactice, Inspectoratul școlar, împreună cu Consiliul de conducere al Liceului pedagogic din Deva, catedra de pedagogie și Casa personalului didactic au orientat întreaga activitate din perioadele de pregătire colectivă spre dezbateri largă a căilor și modalităților de realizare în practica educațională a prevenirii și eliminării fenomenului repetenției din școlile hunedorene. Încă din trimestrul al III-lea al anului școlar trecut s-a urmărit ca finalizarea cursurilor de perfecționare a celor 165 de învățători să se facă într-un mod nou, dezbaterile și colocviile finale au fost axate pe problemele practice-aplicative ale procesului de învățămînt: metodele și procedeele experimentale în clasă, materialul didactic și mijloacele de învățămînt în concepție originală. Asemenea materiale au fost prezentate și în expoziția organizată cu acest prilej. Dezbaterile care au urmat și concluziile desprinse s-au concretizat în vara acestui an prin organizarea a încă 20 de cabinete multifuncționale.

De asemenea, am organizat numeroase schimburi de experiență, instruirii, sesiuni de comunicări și simpozioane care s-au bazat pe acțiuni practice, în scopul finalizării experienței pozitive a învățătorilor. Dintre acțiuni metodico-științifice apreciate pentru eficiența amintim simpozionul „Învățămîntul hunedorean pe coordonatele modernizării”, instruirii cu specialiști din domeniul pedagogiei, cu autori ai unor manuale de matematică pentru clasele I-III.

Potrivit măsurilor din studiu, Inspectoratul școlar județean cu sprijinul organelor locale de partid a asigurat înzestrarea cu prioritate, a școlilor din mediul rural cu mijloace de învățămînt și materiale didactice. Astfel, numai în anul 1980, valoarea dotării unităților școlare din județul nostru s-a ridicat la peste 11 milioane lei. Ca urmare a acțiunilor întreprinse, la sfî-

șitul anului școlar trecut, 99,80% din efectivele învățămîntului primar au promovat cu bune rezultate. Lucrările de sondaj cu subiecți unici pe județ — date și în acest an la clasa a IV-a — demonstrând că promovabilitatea aproape integrală are acoperire într-un volum corespunzător de cunoștințe și este sustenabilă. În actualul an școlar sînt înscriși la cursurile de perfecționare și au finalizat programele de studiu individual un număr de 22 de învățători, iar circa 30 de învățători la examenele de deficiență și obținerea gradului II în învățămînt.

— Care sînt acțiunile mai importante pe care le veți întreprinde în școli, anul acesta — folosind o expresie din industrie — „se hotărăște soarta producției?”

— Experimenta de-a arătat că școlarizarea integrală și frecvența zilnică la cursuri a elevilor constituie condiția esențială pentru eliminarea fenomenului repetenției. De aceea, în continuare, vom organiza prioritar atenția învățătorilor — îndreptată a celor ce lucrează în centre și cartiere urbane supraaglomerate sau în zonele de munte — spre menținerea silinței la cursuri a fiecărui elev. Cu sprijinul organelor locale, vom extinde numărul unităților școlare în care se lucrează în sistem preînțeg cu încă 15.

Pe zone, vom crea centre metodice care să dispună și de posibilități de documentare pentru învățătorii funcții clave, coordonate de Comisiile metodice de la Casa personalului didactic

și care vor deveni adevărate centre de valorificare a experienței pozitive a învățătorilor.

Ne propunem să continuăm acțiunile metodice de inițiere a învățătorilor privind metodele și procedeele de lucru cu copiii deficienți și retardați, cit și în probleme de logopedie. Conform programelor dezbătute la consfătuirile din septembrie a. c. vom acorda o atenție deosebită, în viitor, învățătorilor care lucrează cu cite două-patru clase. În acest an școlar, vom dezbate și unele teme privind modalitățile specifice de aplicare a procedeele de muncă diferențiată, de îmbinare corectă a activității directe cu cea independentă, care să conducă la sporirea randamentului școlar. Săptămînal, comisiile metodice vor analiza — împreună cu profesorii de specialitate de la ciclul gimnazial — rezultatele obținute și problemele ce se ridică în procesul de predare-învățare a matematicii și limbii române. Avem, de asemenea, în atenție, extinderea conlucrării dintre educatoarele de la grupele mari, învățători și profesorii de la clasele a V-a prin consfătuiri și schimburi de experiență trimestriale, organizate la nivelul fiecărui oraș și comuna.

Din marea varietate de teme care urmează să fie dezbătute în acest an școlar de învățătorii județului Hunedoara exemplificăm: „Căi și mijloace eficiente de lucru cu elevii din ciclul primar, în vederea asigurării progresului școlar, a prevenirii și eliminării reale a repetenției”. „Modalități de organizare și desfășurare a activității suplimentare cu elevii care întâmpină greutăți la învățatură”. „Metode și procedee de organizare și utilizare a cabinetele multifuncționale pentru ci-

clul primar, în scopul creșterii nivelului de pregătire a elevilor și de prevenire a eșecului școlar”. Prin comisiile metodice vom intensifica participarea mai activă a tuturor învățătorilor la activitatea de cercetare metodico-științifică a problemelor complexe cu care se confruntă învățămîntul primar în etapa actuală, valorificînd mai operativ rezultatele practice-aplicative obținute prin publicarea în buletinele informative trimestriale, dezbaterile lor la cursurile de reciclare sau în cadrul cercurilor pedagogice, a sesiunilor de comunicări.

— Avînd în vedere acest important volum de măsuri și acțiuni, cum veți evalua și controla nivelul de pregătire al elevilor?

— Ca și în celelalte domenii de activitate economico-socială din țara noastră, este necesar ca în școlă să se aprecieze eficiența acțiunilor întreprinse să fie făcută în strînsă legătură cu evaluarea corectă și obiectivă a rezultatelor obținute în pregătirea elevilor. În acest scop, avem în vedere intensificarea acțiunilor de îndrumare și control cu prioritate în școlile cu predare simultană, care să permită inspectorilor, directorilor coordonatori, metoștilor voluntari și altor specialiști să se afle cit mai mult în clasă, între elevi, pentru a avea posibilitatea să evalueze direct nivelul de pregătire a acestora.

În paralel cu aceasta s-a solicitat profesorilor de limba română și matematică din ciclul gimnazial să-și aducă contribuția la evaluarea nivelului de pregătire a elevilor — îndeosebi din clasa a IV-a — pe parcursul întregului an școlar. Intenționăm ca tratarea nivelului de pregătire a elevilor să o facem, în continuare, și prin lucrări de sondaje cu subiecți unici date trimestrial la nivelul comisiilor metodice și anual la nivel de județ, urmînd ca, îndeosebi în legătură cu ultimele, să procedăm la o interpretare unitară și obiectivă a rezultatelor, eventual, prin sistemul punctajului. Este necesar să extîndem în anul acesta fișele de muncă independentă de la matematică și limba română și spre celelalte discipline de învățămînt, avînd în vedere largile posibilități de evaluare a nivelului de pregătire a elevilor, pe care acestea le oferă împreună cu studierea atentă a efectuării temelor pentru acasă și a tuturor celorlalte activități ale elevilor. Ținînd seama că în viitor vom dispune de o gamă mai mare de mijloace de investigare a nivelului de pregătire a elevilor, considerăm că este posibil să facem o legătură strînsă între calificativul anual acordat învățătorului și rezultatele concrete obținute de acesta prin lichidarea autentice a repetenției, diminuarea neîndeplinirii și, în general, în creșterea nivelului de pregătire a elevilor.

VIOLETA APOSTOL

Grădinița — o lume a prezentului

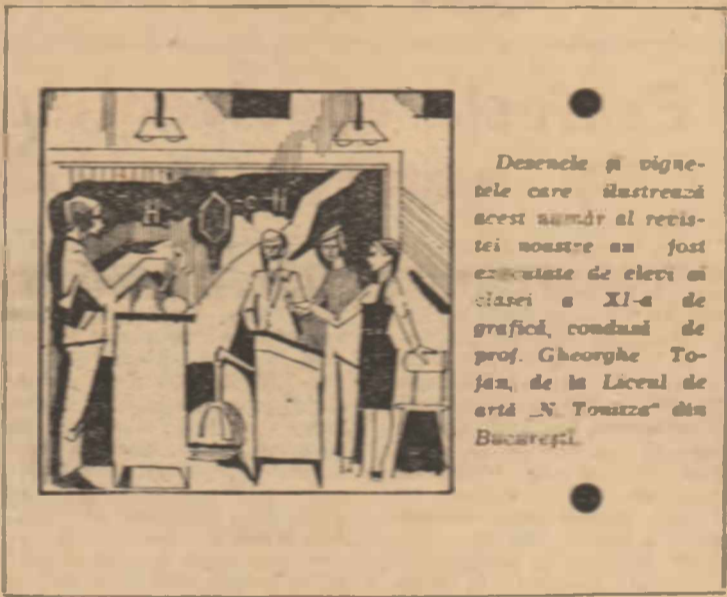
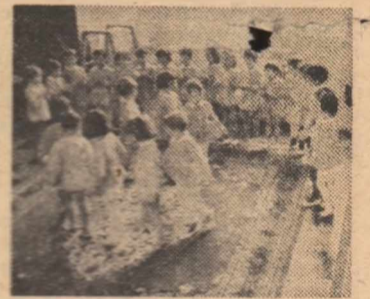
(Urmare din pag 1)

ogoare, îi putem face — mai mult — să înțeleagă și să recunoască în acestea, aspecte din munca propriilor lor părinți. E bine să se întâlnească și cu imaginile școlii, în care vor învăța, ale vieții pionierilor, care vor fi, la rîndu-le...

Reprezentarea prin imagine a unor obiective de seamă ale orașului în care locuiesc (un edificiu important, un lăcaș de cultură) le sporește preșcolarilor o anume vibrație afectivă, de atașament pentru locul în care vor deveni, cîndva, cetățeni. Îmbogățirea materialului vizual cu elemente de mare importanță educativă din mediul social al copiilor nu poate avea decît bune consecințe în planul formației lor.

La toate aceste mijloace ale educației, preșcolarii ar avea nevoie să aibă un acces mai liber, nestînjinit. Contactul cu ele l-or face nu numai cu privirea, ci chiar și cu mîna... la colțul naturii, de exemplu, unde copiii pot îndeplini acțiuni folositoare, sau la atît de atrăgătoare tablite de scris! După cum ar fi firesc ca să se pregătească, mereu, un mînt mai amplu spațiu populat de lucrările lor, de obiectele confecționate de ei înșiși... În aceeași ordine de idei, și observarea evoluției anotimpurilor, a naturii vii poate fi organizată mult mai funcțional în grădiniță, dacă se procedează — spre exemplu — la expunerea unor tablouri, jardiniere ș.a., accesibile copiilor, cu elemente mobile, care pot fi ușor înlocuite.

Viața actuală, în continuă prefacere, poate „grăi” din perimetrul fiecărui metru pătrat al grădiniței, și nu numai cu glasul poveștilor! Ea poate „înflori” peste tot, dar, tocmai de aceea, grădinița noastră... ca o floare, poate deveni o întreagă lume: lumea prezentului, a patriei noastre socialiste.

Desenele și vignetetele care ilustrează acest număr al revistei noastre au fost executate de elevii din clasele a XI-a și a XII-a de grafică, condusi de prof. Gheorghe Tojan, de la Liceul de artă „N. Toncuze” din București.

Profesia absolventului de miine se însușește astăzi în liceu!

(Urmare din pag. 1)

de maistrul-instructori este indispensabilă atît pentru înțelegerea de către elevi a noțiunilor teoretice cit și pentru însușirea cunoștințelor practice.” I. Lazăr: „Atît la clasele a IX-a și a X-a, unde urmărim formarea deprinderilor practice trecînd prin toate operațiile tehnologice pe care le prevede programa, cit și la clasele a XI-a și a XII-a unde urmărim să-i învățăm meseria pentru care se pregătesc, avem în permanentă nevoie de o strînsă colaborare între noi, maistrul-instructori, și ingineri.”

Cum se pot corela exigențele programelor cu prevederile planului valoric de producție? I. Ignat: „Căutăm să procurăm astfel de comenzi de la întreprinderile cu care colaborăm, firește în primul rînd de la Întreprinderea de țevi sudate, dar și de la alte întreprinderi cum ar fi Întreprinderea de mașini și material rulant din Roșiori, Trutul de construcții și îmbunătățiri

funciare etc. Asa, de exemplu, am lucrat pentru I.M.M.R. Roșiori bare de evacuare, suport de conducte, limitatori speciali, buloane, prezoane, piese care permit operații de îndreptare, debitare, pilire, sudură, punctare, găurire, deci aproape toate operațiile pe care le prezintă programele de clasele a IX-a și a X-a. Pentru tratamentele termice, pe care nu avem posibilitatea să le facem în atelierele noastre, apelăm la întreprinderi. Iar în clasele a XI-a și a XII-a elevii au posibilitatea să parcurgă întreaga programă efectuînd practica, prin rotație, la toate verigile fluxului tehnologic de la Întreprinderea de țevi sudate.

Într-adevăr, am constatat această preocupare, direct, în atelierele școlii vîzînd uneltele și utilajele cu care lucrează elevii, precum și produsele executate de acestea. Admirabile scheme sinoptice cu circuite electrice care permit — ca material didactic — localizarea avariilor la diferite mașini și mecanisme,

scheme pe care le folosește intens maistrul Vasile Butca, precum și mașinile de prelucrare prin așchiere (strunguri, mașini de rabotat, de frezat, de găurit și polizat) care facilitează activitatea de pregătire practică desfășurată de maistrul-instructor prelucrător prin așchiere Marin Spiridon. Foarte bună și ideea ca, în incinta atelierului, să se fi realizat un spațiu cu pupitre pentru desen tehnic, astfel încît pentru comenzi urgente proiectarea tehnică să fie realizată pe loc. Pentru cabinetul tehnic, elevii au modelat o întregă gamă de machete pentru mașini, mecanisme și dispozitive. Așa cum îmi confirmă ing. Vasile Done ele acoperă aproape întreaga listă a mecanismelor care intră în componența mașinilor și utilajelor.

În Întreprinderea de țevi sudate, elevii pot fi văzuți, de asemenea, lucrînd pe lîngă muncitori: la sudură automată, la controlul ultrasonic, la sudarea cu plasmă, la scuturarea de flux, la remaniere prin su-

dură electrică, la șanfronare etc. Cu ing. Stelian Drăganu, tehnolog-șef la secția producție, și direct interesat de buna desfășurare a pregătirii elevilor în întreprindere, trecem de la un loc de muncă la altul. Iată aici doi elevi lucrînd pe lîngă muncitorul sudor Sin Dumitru. Un alt elev lucrează de citeva zile la mașina de șanfronat. Înainte cu o săptămînă a lucrat la formarea și la secția de întreținere și reparații. Pe lîngă șeful de echipă Alexandru Stoica trei elevi ajută la asamblarea unei stații hidraulice ale mașinii de șanfronat căreia i se aduce o modificare pentru ridicarea performanțelor tehnice. La Controlul tehnic de calitate, prin televiziune cu raze X, una dintre verigile cele mai importante ale fluxului tehnologic, lucrează soții Dănuț Bălăioară, absolvent al liceului și Eleonora Bălăioară, absolventă a școlii profesionale. Colega lor Gheorghe Varvara este, de asemenea, absolventă a școlii profesionale și elevă în clasa a XI-a la șeral. Atît marea responsabilitate pe care o au în acest punct nodal de lucru cit și competența lor se constituie ca o excelentă carte de vizită care recomandă valoarea liceului.

În clasa a XII-a, corolarul pregătirii practice de-a lungul anilor de liceu se concretizează în pregătirea lucrării de diplomă. O întreagă diversitate de teme care implică o largă gamă de cunoștințe. Prilej de definitivare a cunoștințelor practice.

Cu prilejul vizitei secretarului general al partidului la Întreprinderea de țevi sudate, directorul acestora, Ștefan Vlăduț, raporta conducătorului partidului și statului că unitatea produce în prezent la capacitatea prevăzută în proiect. În strînsă legătură cu aceasta se arată că, deși nu a existat tradiție în acest domeniu, s-a asigurat o pregătire corespunzătoare a cadrelor necesare și că se acordă în continuare cea mai mare atenție pregătirii muncitorilor și specialiștilor, deoarece în etapa a II-a de dezvoltare întreprinderii urmează să-și diversifice și mai mult producția. Astfel sarcinile întreprinderii, îndeplinirea indicațiilor secretarului general al partidului privind dezvoltarea ei și a economiei întregului județ sînt în egală măsură, prin oamenii pe care îi pregătesc, și sarcini ale Liceului industrial din Zimnicea, după cum sînt sarcini ale dezvoltării întregului învățămînt din Teleorman.

La liceul seral: cei mai buni profesori, cele mai bune lecții!

Pe agenda de lucru a Inspectoratului școlar al județului Mureș, se află printre cele mai urgente priorități, învățământul seral, care, în anul acesta trebuie ridicat la un nou nivel calitativ. Este o datorie a școlii, o cerință și — de ce nu? — o obligație a întreprinderilor, care au nevoie de cadre mereu mai bine instruite pentru munca la noi parametri de exigență.

Ca o premisă a activității în acest an școlar, consemnăm preocuparea Inspectoratului școlar județean Mureș pentru realizarea planului de școlarizare, asigurarea seralului cu cele mai bune cadre (există unități, de exemplu, Liceul industrial din Sovata, Liceul agroindustrial din Tirgu Mureș ș.a., în care toți profesorii cu gradele didactice I și II predau numai la sau și la seral), punerea la dispoziția acestuia a întregii baze materiale didactice care se folosește la cursurile de zi și procurarea manualelor, alcătuirea programului de lucru al școlii în concordanță cu cel al întreprinderii și altele.

Încheiată etapa măsurilor organizatorice, eforturile se concentrează acum și în județul Mureș pe conținutul predării, în sensul asigurării tinutei științifice a lecțiilor, corespunzător prevederilor programei și, în condițiile specifice ale seralului, prin creșterea eficienței orelor de curs și îmbunătățirea pregătirii elevilor. Numeroaselor măsuri luate anul trecut de către inspectorat în sprijinul învățământului seral (munca de îndrumare și control, riguroasa analiză pe municipii și orașe cu participarea organelor de partid, a directorilor liceelor care au cursuri serale, a reprezentanților unităților economice, acțiuni metodice privind predarea diferitelor discipline la seral ș.a.) se adaugă anul acesta încă multe altele. Prof. Ana Ghinezu, inspector școlar general adjunct al județului Mureș, mi-a vorbit, bunăoară despre o constatare la nivel județean ce se pregătește în prezent pe tema: „Organizarea și desfășurarea, calitatea și rezultatele procesului instructiv-educativ la învățământul liceal seral”. Inspectoratul se pregătește pentru această constatare printr-o atentă cercetare a activității la cursurile serale ale unor unități de învățământ. (Preocuparea pentru rezultatele superioare a consiliului de conducere al școlii, a cadrelor didactice, a diriginților, a elevilor). Constatările făcute de colectivul de control și îndrumare măsurile ce se impun vor fi prezentate într-un material de concluzii ce va fi prelucrat cu prilejul consfățuirii amintite. În acest an vor fi organizate acțiuni metodice la nivel județean, pe discipline, cu participarea profesorilor de la seral; în cadrul lor se vor ține lecții demonstrative urmate de dezbateri despre modalitățile specifice de organizare a lecției în acest important compartiment al învățământului.

Și școlile — înțelegând iminența eșecului în cazul unei slabe orientări pedagogice și didactice a celor ce lucrează în condițiile speciale ale învățământului seral — se îngrijesc mai stăruitor de sprijinirea metodică, științifică a profesorilor și inginerilor de la seral prin dezbateri și schimburi de experiență, asistență și interesistențe la ore, popularizarea metodelor celor mai eficiente de lucru cu seraliștii. La Liceul „Al. Papiu Laurian” din Tg. Mureș colectivul de cadre didactice la unele discipline ca Limba și literatura română, Matematica, Biologia, Fizica, s-au organizat lecții deschise la seral, urmate de referate și dezbateri despre conținut, formele de muncă, metodele specifice în cadrul acestui învățământ. Asemenea teme au fost dezbătute la Liceul „Electromureș” din Tg. Mureș și în Comisia inginerilor. Un subiect, pe cât de interesant pe atât de util, și-a ales, la Liceul industrial nr. 2 din Tîrnăveni, colectivul catedrei de fizică, anume: „Folosirea cunoștințelor tehnice pe care le au elevii secției serale pentru îmbunătățirea predării fizicii”.

De reținut că inspectoratul școlar organizează, începând cu acest an, cercuri pedagogice ale directorilor de licee și școli profesionale care au secții serale, cercuri în care se vor aborda probleme specifice ale conținutului muncii de îndrumare și control la seral.

Beneficiarii cursurilor serale — tineri muncitori — care dispun de o experiență socio-profesională și de sufi-

cientă maturitate, sînt și ei antrenați în efortul de perfecționare a muncii și de creștere a calității procesului instructiv-educativ de la seral. Astfel, conducerea Liceului industrial din Iernut, după un șir de asistențe la ore, a organizat o ședință cu seraliștii și profesorii lor pentru a discuta fenomenele ce se conturează în munca lor și pentru a găsi împreună soluții de îndreptare a lipsurilor. Sugestiile și părerile elevilor au fost de un real folos pentru remedierea curenților și îmbunătățirea conținutului activității. Tot astfel, la Liceul industrial nr. 3 din Tg. Mureș, responsabilii de clasă de la seral sînt invitați la ședințele comisiilor metodice ale diriginților în care se discută despre autogospodărire, îmbunătățirea frecvenței, colaborarea cu întreprinderea etc.; probleme în care părerile, sugestiile și mai ales angajamentul concret al elevilor sînt de un real folos. De notat că în multe licee, sprijinul acesta, al elevilor, este dublat de un aport pe planul concret: ei participă efectiv la îmbogățirea zestrei didactico-materiale a școlilor în care învață, lucrînd în echipe interdisciplinare la conceperea și realizarea unor mijloace de învățămînt trebuitoare unei activități instructiv-educative de calitate.

În același scop, al realizării unei colaborări strînse cu elevii, pentru o nouă calitate în munca la clasă, dar și pentru a-i cunoaște mai bine pe seraliști — cu problemele și greutățile lor profesionale și familiale — conducerea Liceului industrial din Sîngeorgiu de Pădure a organizat un studiu pe bază de chestionare de control, prin care au obținut informații ample despre situația familială a fiecărui seralist, locul de muncă, motivele pentru care își continuă studiile; ce greutăți are în activitatea profesională, cu transportul, cît timp rezervă învățării, la ce discipline are greutăți și de ce, la care nu întîmpină dificultăți, dacă are greutăți speciale, dacă familia și colegii îl sprijină în efortul de a-și continua studiile. La alte școli, spre exemplu la Liceul pedagogic (secția arte plastice și muzică) din Tg. Mureș, conducerea a stat de vorbă cu elevii fiecărei clase, interesîndu-se de aspectele pe care le prezintă relațiile întreprinderi-școală, elevi-profesori, de greutățile lor în însușirea materiei, înregistrînd păreri despre lecțiile ce se predau, despre accesibilitate și gradul de solicitare psiho-intelectuală.

Este un fapt constat că activitatea școlară a elevilor muncitori se desfășoară cu mai puține curențe atunci cînd întreprinderea privește instruirea lor ca o sarcină nu numai a școlii și a elevilor, dar și a acesteia. O sarcină expresă de care trebuie să se ocupe cu toată răspunderea căci este vorba de pregătirea propriilor muncitori, de calitatea produselor ce ies din miinile lor. Simțind necesitatea unui grad mai înalt de angajare a întreprinderilor în opera de instruire a forței de muncă, liceele caută să obțină un sprijin mai mare din partea acestora, care apelează la organizațiile de partid, de sindicat și de U.T.C., pentru a realiza o activitate școlară cît mai eficientă. În unele licee, ca: nr. 1 din Reghin, economic din Tg. Mureș, agroindustrial din Miercurea Nirajului ș.a. reprezentanții întreprinderilor sînt, de aceea, invitați la ședințele consiliilor de conducere ale școlii, la adunările generale ale personalului didactic etc., din care ei pot înțelege imensa gamă de probleme pe care o ridică activitatea instructiv-educativă și pot trage multe concluzii despre răspunderile și obligațiile lor cu privire la asigurarea pregătirii propriilor muncitori pentru care statul alocă, an de an, sume importante, iar școala pune la dispoziție tot ce are mai bun. „Ar trebui ca întreprinderile să se simtă mult mai puternic angajate în opera de pregătire a muncitorilor lor”, „Să nu aștepte ca doar profesorii să vină în întreprindere și să le furnizeze informații despre activitatea tinerilor muncitori”, „Dorim ca reprezentanții întreprinderii să se deplaseze mai des în școală pentru a cunoaște la fața locului cum onorează elevii muncitori eforturile ce se fac pentru instruirea lor” — iată numai cîteva din doleanțele foarte îndreptățite ce s-au auzit mereu în cursul vizitelor și discuțiilor pe care le-am purtat recent cu cadre care servesc cu devotament și rezultate remarcabile învățământul din județul Mureș.

ANA COSMIN

Școală a faptelor de muncă

În fiecare început de toamnă, anul școlar și universitar debutează cu o impresionantă lecție la care participă zeci și sute de mii de elevi și studenți alături de mii și mii de profesori.

Unică prin dimensiunile și semnificațiile sale, densă prin tezaurul său formativ, frumoasă prin încărcătura de entuziasm, de dăruire și angajare pe care o conține, această lecție ce se desfășoară în spațiul larg al ogoarelor patriei constituie o investiție de educație patriotică, cetățenească, revoluționară trainică, ce oferă garanții temeinice formării personalității schimbului nostru de miine.

Prin prezența tineretului nostru studios la stringerea recoltei s-a adăugat aurului acestei toamne generoase, bogăției roadelor pămîntului și bogăția de neprețuit a muncii și dăruirii cu care învățămîntul participă la bunăstarea întregului popor, la edificarea cuprinzătoarei revoluții ce se înfăptuiește în agricultura patriei noastre.

Dintre numeroasele fapte de muncă pe care școlarii și studenții noștri le-au înscris în marea bătălie a recoltei ne-am omrît la cîteva

Iată-i pe elevii din comuna Dragomirești, județul Dimbovița. Alături de părinți, de muncitorii agricoli din I.A.S., au cules în săptămînile de practică mii de kilograme de struguri. Sînt, așa cum se vede, bucuroși și mindri de treaba utilă pe care au făcut-o

Cît de folositoare le sînt cunoștințele dobîndite la lecții, cît de necesar este să-ți însușești, încă din școală, temeinic meseria, au înțeles elevii Liceului agroindustrial din Slatina — Strehareț, județul Olt, acum, în campania de recoltare la care au participat. S-au descurcat „de nota 10” atît la repararea cît și la minuirea utilajelor agricole.

Comuna Miroslava din județul Iași și-a sporit în această toamnă plantațiile de duzi prin miile de puieți pe care elevii i-au răsădit cu migală, în zeci de ore de muncă patriotică.

Imaginile de mai sus sînt argumentele cele mai convingătoare că, în politica școlară promovată de partidul nostru, tot ceea ce reprezintă activitate vie, dinamică și constantă de formare a omului nou, a însemnat și înseamnă raportarea la un mod de acțiune ce conține drept principiu fundamental legătura permanentă cu practica socială și deschiderea la experiență, la înepuizabilul inedit al vieții cotidiene. Imaginea școlii, la acest ceas al prezentului ca un mare amfiteatru al muncii și studiului, reprezintă o modificare structurală a imaginii școlii în consens cu epoca pe care o trăim, o modificare prin care se îmbogățește imaginea contemporană a școlii ca o mare școală a muncii și a faptelor de muncă.

MONICA ROBEA

MATEMATICA LA CLASA A VIII-A

O judicioasă planificare a materiei

După cum se știe, odată cu introducerea în acest an școlar a noii programe de matematică pentru clasele a IV-a și a VIII-a și a noilor manuale se finalizează acțiunea forurilor competente pentru perfecționarea și modernizarea predării matematicii în țara noastră. Introducerea unor noțiuni noi ca: „Funcții polinomiale”, „Rădăcina cubică”, „Funcții patratice”, „Transformări geometrice” etc., cit și finalizarea muncii întreprinse în clasele a V-a, a VI-a și a VII-a — clasa a VIII-a fiind clasă terminală de ciclu — solicită, în continuare, din partea noastră, a profesorilor, preocupări atente în căutarea și găsirea unor soluții cât mai eficiente, care să ducă la ridicarea pregătirii tinerei generații, să continue acest proces de perfecționare a învățămîntului nostru matematic.

Încă de la începutul anului școlar, profesorii din școala noastră care predau la clasa a VIII-a au studiat temeinic programa și manualul și au trecut la întocmirea planificărilor calendaristice. Totodată, încă de la proiectarea predării diferitelor capitole, am convenit să alcătuim o anexă pe care s-o atașăm în caietul de planuri de lecții, unde să detaliem sistemul de procedee și metode active ce urmează să fie folosit.

Numeroase schimburi de opinii am avut cu colegii mei cu privire la găsirea celor mai potrivite formule de aplicare practică, de traducere în lecții a noii programe de matematică pentru clasa a VIII-a. Cu aceste ocazii au fost făcute unele propuneri privind schimbarea ordinii unor lecții față de cea din programă, pentru ca dobîndirea noilor cunoștințe să se facă mai ușor. Așa, de exemplu, în cadrul capitolului „Numere”, s-a propus să se reia și „Formulele speciale”, lecție care era prevăzută în programă mult mai târziu. Colaborarea existentă între noi a făcut ca unele probleme să prezinte, în cadrul discuțiilor, multe soluții care au dus la sporirea eficienței predării lecției respective.

Pentru a valorifica în viitor experiența ce o vom acumula acum, membrii catedrei au hotărît ca planurile celor mai bune lecții să fie cuprinse într-un caiet metodic, care să fie de pus la biblioteca școlii, în scopul consultării lui de către colegii care vor preda la clasa a VIII-a în anii următori. Firește, cu o programă nouă lucrăm mai dificil la început. De aceea, cel puțin săptămînal discutăm strategia didactică, tehnologia ce trebuie aplicată pentru optimizarea predării-învățării unor capitole sau lecții.

Știm că pentru fiecare temă este necesar să studiem în prealabil problemele și exercițiile din manual, să fixăm din timp ce exerciții și probleme se vor rezolva în clasă, la tablă, care se vor rezolva în clasă prin muncă independentă a elevilor și care vor fi date ca teme pentru acasă.

În același timp, încă de la începutul planificării materiei vom stabili care probleme se vor rezolva mai târziu, la recapitulare.

Dacă profesorul nu va proceda în acest fel, mai ales la geometrie, dacă el va da la întimplare problemele, le va omite poate pe cele esențiale, va neglija unele din scopurile învățămîntului matematic și va încerca pe elevi cu repetarea inutilă a unor probleme care nu se succed gradat din punct de vedere al dificultăților. De exemplu, pentru tema „Proiecții”, profesorul dispune de 3 ore, iar manualul cuprinde aici 16 probleme. Una dintre modalitățile de planificare a orelor necesare rezolvării acestora poate fi următoarea: pentru fixare, să se rezolve în prima lecție problema 3 de la pag. 57, pentru acasă să se rezolve problemele 1, 2 și 4; la lecția viitoare se vor rezolva în clasă, în mod independent, problemele 5 și 7; se rezolvă oral problema 6 și se vor rezolva ca temă pentru acasă, problemele 8 și 10; se vor rezolva în ora următoare problemele 9 și 15, iar pentru acasă problemele 13 și 14. Problemele 12 și 16 se vor rezolva pentru recapitulare sau pentru una din ședințele cercului de matematică.

Verificînd cu grijă temele pentru acasă, vom putea descoperi la timp lipsurile elevilor, vom lua măsurile corespunzătoare pentru prevenirea insuccesului școlar. De asemenea, periodic am prevăzut lucrări de control care să evalueze, în mod obiectiv, nivelul de pregătire al elevului, raportat la cerințele de bază ale programei. În concepția noului manual de geometrie, selectarea judicioasă a temelor permite introducerea elevilor în studiul poliedrelor, al suprafețelor rotunde și al corpurilor etc. și contribuie la consolidarea cunoștințelor din clasele anterioare de gimnaziu, deschizînd noi perspective pentru anii următori de studiu.

Spre deosebire de vechile manuale, actualele manuale conțin exerciții și probleme variate, care vizează atât formarea deprinderilor de calcul, cit și formarea gîndirii matematice. Evident, noile manuale sînt susceptibile de îmbunătățiri. Practica școlară va fi în măsură să valideze ceea ce este valoros, să impună reconsiderarea unor neîmpliniri în edițiile viitoare. Orice sugestie de îmbunătățire a lor, din partea specialiștilor de la catedră, va fi, credem, bine primită de către colectivele de autori. Considerăm că putem avea o imagine mult mai clară asupra predării matematicii în gimnaziu dacă am cunoaște, încă de pe acum, programa și manualele de clasa a IX-a.

Prof. PETRE ANDREI
Școala nr. 3 din Ploiești

Primul an la catedră

De la exigență la prestigiu

Pentru mine — absolventă în anul 1980 a Facultății de filologie din Cluj-Napoca, secția română-franceză — bilanțul anului școlar 1980—1981 a însemnat și o analiză și evaluare față de propria conștiință, constatînd în ce măsură mi s-au confirmat visurile și planurile făurite inițial, cînd am optat pentru profesia de educator. Firește, e mult prea devreme să dau un răspuns complet la această întrebare. Dar primul an de confruntare cu școala, cu elevii, cu greutăți — pe care, personal, le consider mărunte în comparație cu împlinirile — mi-a certificat faptul că sînt capabilă să fac față exigențelor acestei munci. La această certitudine am ajuns și datorită pregătirii pe care ne-a dat-o învățămîntul superior clujean, înarmîndu-ne cu metode de lucru, cu instrumentarul necesar continuei noastre perfecționări politico-ideologice și profesionale; de asemenea, datorită climatului favorabil dezvoltării creativi-

tății pe care l-am găsit la Școala din Cîmpeni, la repartiția mea.

Mărturisesc că, în toamna trecută, am pîșit în această școală cu mari emoții, amplificate de faptul că urma să-mi desfășor activitatea alături de cei care mi-au fost învățători și profesori, de cei care mi-au cultivat, de-a lungul anilor, dragostea pentru profesia de educator. Poate și pentru că mă întorceam acasă, am fost primită cu căldură și simpatie, ajutată încă, din primele zile, să mă integrez în colectivul didactic.

Am predat și predau ambele specialități și am preluat, ca dirigintă, conducerea unei clase a V-a. Acum, după un an școlar, pot afirma că acumularea, în timp, a elementelor care conduc la măiestrie pedagogică, cîștigarea încrederii colegilor și părinților, dar, mai ales, a elevilor, succesul în munca noastră depind de atenția acordată pregătirii fiecărei lecții, de cunoașterea exactă a posibilităților și

evoluției fiecărui elev. Acum sînt convinsă că pentru toate cadrele didactice stagiare este de o deosebită importanță felul în care contribuie, din prima săptămîină, la activitățile catedrei de specialitate, a comisiei dirigîntilor, a cercurilor pedagogice, a Casei județene a personalului didactic.

Personal, am învățat o mulțime de lucruri privitoare la metodică predării celor două discipline — limba și literatura română — și limba franceză — reușind să diferențiez modalitățile de realizare a unor lecții, în funcție de specificul clasei, al grupelor de elevi. Am reținut, de exemplu, din discuțiile purtate în colectivul de catedră, cum e mai bine să valorific lecțiile de literatură română pentru realizarea educației estetice, civice, patriotice a elevilor, pentru formarea concepției lor materialist-dialectice despre lume și viață.

Interesante și mobilizatoare au fost discuțiile pe marginea lucrărilor științifice pentru gradul I prezentate în școala noastră; sau dezbaterile din cadrul cercurilor pedagogice ale profesorilor din zona Apusenilor, unde sînt antrenate și incurajate mult tinerele cadre didactice (eu am susținut o lucrare despre criteriile de elaborare a planificării anuale și calendaristice la limba și literatura română pentru clasa a VI-a).

Participarea noastră la diferite acțiuni obștești cu caracter educativ ne ajută să ne cunoaștem mai bine colegii, elevii, părinții acestora, contribuie la consolidarea colectivului clasei, la mai buna înțelegere de către copii a

sfaturilor date de profesorii din școală.

Citesc adesea, în ochii elevilor cu rora le sînt dirigită, interesul pentru obiectele pe care le predau, hotărîrea de a învăța mai bine, atașamentul față de mine. În aceste zile sînt fericită pentru că mi se pare că astfel de manifestări sînt cele mai bune dovezi de prețuire a muncii mele (Aduag că la sfîrșitul anului școlar trecut, clasa a V-a a fost promovată de către toți elevii).

Cred că pentru a ne dobîndi prestigiul la care aspirăm, atît din motive de satisfacție personală cit și din dorința de a fi respectați și iubiți de elevii noștri, de la începutul activității de profesor este necesar să fim deosebit de exigenți cu propria pregătire de specialitate și psihopedagogică. Fiindcă, de acest început depinde renumele cu care rămînem în școală, în orașul unde locuim, în județ, în memoria celor pe care-i educăm și instruiem.

Prof. CECILIA BUD
Școala din orașul Cîmpeni,
județul Alba

Tehnici-procedee

Cunoașterea elevilor și activitatea diferențiată

Experiența muncii la catedră mi-a arătat că tratarea diferențiată în activitatea instructiv-educativă se realizează pornind de la nivelul real atins de fiecare copil, în fiecare moment dat, urmărindu-se să se dezvolte pregătirea lui la un nivel superior prin solicitarea de eforturi corespunzătoare nivelului real dobîndit. Convinsă că în procesul educației se pot produce salturi calitative, am urmărit particularitățile copilului în devenirea lor. Pentru obținerea datelor necesare privind o evaluare cit mai completă a fiecărui elev — la momentul evaluării respective — am întreprins diferite metode și procedee printre care: observarea activității elevului în clasă și uneori chiar acasă, excursii colective și unceri chiar individuale cu elevii și cu părinții ai acestora. În continuare, voi prezenta cîteva procedee de a evalua nivelul de dezvoltare la elevii din clasa I, interesîndu-mă, în mod deosebit, procesele de analiză și de sinteză.

Pentru proba de analiză: li se prezintă elevilor următoarele obiecte: o pereche de ochelari, o cheie, un ghiozdan, un album sau altele. Li se cere să scrie alături, pe fiecare pagină, grupuri de litere existente în cuvîntul care definește obiectul.

Pentru proba de sinteză: li se dau elevilor cîteva silabe (amestecate între ele) cu care ei au sarcina să formeze o propoziție simplă.

Rezultatele obținute cu aceste două probe constituie o bază necesară pentru a putea organiza o tratare diferențiată a elevilor în funcție de nevoile lor reale de învățatură și dezvoltare. Evidența acestor rezultate e bine să fie ținută înțit să le avem la îndemînă la fiecare nouă lecție: care sînt cunoștințele minime pentru înțelegere? care elev are nevoie de sprijin? în ce probleme sînt necesare explicații suplimentare? care sînt operațiile de gîndire insuficient exersate?

PREGĂTIREA PENTRU ȘCOALĂ

Cinci jocuri didactice

Inspirîndu-mă din experiența practică tradițională, acumulată de generații, în domeniul jocurilor, ca și din bogata literatură de specialitate pe această temă, am adaptat creator și experimentat, în mediul grădiniței, jocuri senzoriale în scopul dezvoltării intense a însușirilor, capacităților și abilităților implicate direct în procesul scris-cititului. Ele vi-

zează și acele trăsături de personalitate de care depinde reușita activității de tip școlar, mobilitatea, viteza de reacție, stăpînirea de sine, contribuie la perfecționarea sensibilității vizuale, la orientarea mai rapidă în spațiul apropiat și depărtat, la cunoașterea de către copil a propriului său corp, cit și la stăpînirea și coordonarea mișcărilor, reacțiilor sale

Inv. ELISABETA HIRICI
Școala din Costinești,
județul Constanța

conformitate cu anumite cerințe obiective.

„Ce fac cu mina?” (pentru cunoașterea schemei corporale, perceperea mișcărilor). Mișcărilor educatoarei imită gesturile ca: a lua, a da, a pune, a așeza unul lângă altul, a înșuruba, a înfășura, a îndoi, a bate, a stringe, a tăia, cit și mișcări ce imită acțiuni de muncă (a scrie, a răfoi, a amesteca, a trage la îndea, a mina caii, a vopsi, a zidi, a loase, a frământa, a chema, a respinge etc.). Copiii denumesc acțiunea, apoi trebuie să o execute și ei. Dacă nu imită corect, mișcarea va fi studiată cerințelor se reluarea ei corectă. În complicarea jocului, copiii sînt împărțiți în două echipe. În timp ce o echipă execută mișcări cu mina, jucătorii celeilalte echipe trebuie să ghicească, apoi rolurile se inversează. Înaintea executării acțiunilor, jucătorii se sfătuiesc între ei și acțiunile mimează și cum o execută.

„Salvați șoricelul” (pentru perceperea și diferențierea liniilor drepte, a liniilor curbe, a liniei de închisă, deschise sau concentrice). Material necesar: un șoricel-jucărie și cinci planșe mari pe care este desenat câte un anumit tip de traseu (linie dreaptă, ondulantă, zig-zag, semicerc, concentrică). Se prezintă una din planșe, cerînd copiilor să arate șoricelului drumul pe care trebuie să-l parcurgă spre adăpost, pentru o scăpa de pisică. Copilul care vrea să-l ajute îl conduce repede pe traseu pînă la adăpost, precizînd forma liniei. După prezentarea tuturor planșelor, copiii primesc o foaie de hîrtie pe care desenează un drum de întoarcere spre casă pentru șoricel.

„Acoperă figura” (pentru înțelegerea procesului de obținere a unei figuri geometrice mari — triunghi, cerc, pătrat, dreptunghi — din alte figuri geometrice mai mici). Astfel, un pătrat mare se poate obține din pătrățele mici, două pătrățele mici, două triunghiuri, două dreptun-

ghiuri etc. Numărul participanților la joc este în funcție de numărul formelor geometrice mari. Ei se așează în jurul a patru mese, alăturate două câte două, și primesc câte un plic în care se găsește atît forma geometrică mare, cit și cele mici necesare reconstituirii. După ce reconstituie ce forme geometrice au folosit pentru obținerea unei figuri identice cu cea inițială, figurile geometrice sînt introduse în plicuri și jocul continuă prin schimbarea plicurilor între copii, prin sistemul circularii lor din mină în mină. Jocul se poate completa, acționîndu-se pe echipe. Acoperirea figurilor mari se face prin colaborare între copii.

„Jocul umbrelor” (pentru perfecționarea acuității vizuale). Copiii trebuie să perceapă și să identifice umbrele formate consecutiv pe un ecran luminat. După fiecare ghicire, se aprinde lumina și copiii sînt solicitați să construiască aceleași figuri prin unirea degetelor executînd mișcarea respectivă. Figurile pot reproduce cornițele melcului, zborul păsărelor, ciocul păsărelelor, pendulul, foarfecele, capul iepurașului, podul. Jocul vizează și dezvoltarea mușchilor mici ai mîinii, necesară scrisului.

„Unde a zburat săgeata?” (joc de orientare spațială, pentru situarea corectă în spațiu a pozițiilor înainte-îndărăt, deasupra-dedesubt, jos-sus, alături și asimilarea noțiunilor corespunzătoare). Jocul se organizează în curte. Copiii se așează unul lângă altul pe o linie dreaptă, trasată pe pămînt. În timp ce un copil trage cu arcul, toți ceilalți au sarcina de a urmări traiectoria săgeții și de a constata care este poziția sa după cădere, față de celelalte obiecte din mediul înconjurător. Copilul care denumește cele mai multe poziții spațiale intră în posesia arcului și jocul continuă.

Educatore MARIA NESTOR
Grădinița nr. 5 din București

Cum procedez pentru a activa și a lucra eficient cu toți elevii?

Accentuarea caracterului aplicativ al predării limbii române

Ca profesor de limba și literatura română, permanent am în vedere faptul că este necesar să găsec căi și soluții prin care obiectul pe care îl predau să devină un cîmp vast de aplicații, să trezească interesul și curiozitatea elevilor, să le stimuleze efortul personal, spiritul creator, imaginația, memoria și să le dezvolte gîndirea.

La clasa a V-a, în primele zile de școală, obișnuiesc să dau lucrări de control — test, fără note, pentru descoperirea golurilor din cunoștințe și pentru stabilirea unor măsuri, care îmi ajută să cunosc elevii și să văd progresele, înregistrate de aceștia pe parcurs. Rezultatele lucrărilor le trec în „Caietul de evidență a greșelilor de ortografie, ortoepie și de punctuație”, caiet în care se află întocmite fișele individuale ale elevilor. După fiecare temă dată completez fișa individuală și fixează măsuri pentru îmbunătățirea exprimării elevului. Insist asupra greșelilor, cău-tînd să nu mă limitez la constatarea și condamnarea lor, ci încerc explicarea greșelii prin raportarea la normele limbii literare, precum și explicarea cauzelor care au făcut posibilă apariția greșelii, iar explicațiile le dau din convingerea că numai prin înțelegere se poate asigura evitarea greșelilor.

Corectînd caietele de teme, macula-toarele, lucrările de control, compunerile, tezele și alte tipuri de lucrări scrise, am tras concluzii asupra modului de exprimare a fiecărui elev în scris. Mi-am notat pe o fișă și observații în legătură cu răspunsurile orale ale elevilor, atît la orele de limba română cit și cu ocazia asistențelor la alte obiecte de învățămînt. De asemenea, nu am pierdut din vedere exprimarea elevilor în afara orelor (în recreații, în excursii, în timpul pregătirii serbărilor școlare, vorbirea pe stradă), cînd, fiind eliberați de orice constrîngere, vorbesc mai spontan, mai puțin controlat.

Astfel am observat că sînt pronunțate și scrise dialectale multe verbe. La verbele de conjugarea a IV-a am înțeles lipsa desinențelor — esc. — ești, — este.

Observînd greșeli în exprimarea elevilor (conform Fișelor individuale), am alcătuit un „Caiet cu texte pentru dictare”, texte care conțin regionalisme și unele incorectitudini gramaticale (părți de vorbire deosebite față de limba literară, prin formă sau sens) și apoi am pus elevii să le transcrie în formă corectă, fără a le pune note în catalog. Unele forme, care nu au fost corect scrise în prima dictare, le-am repetat și în dictările următoare, pînă s-au scris corect, ajutînd elevii în însușirea limbii române literare actuale.

După fiecare dictare, am purtat o discuție cu elevii, pornind de la cunoștințele lor de gramatică (cei găsii cu greșeli în transcrierea dictării au fost puși să recapituleze capitolul respectiv), am repetat anumite reguli, încît numărul elevilor care au greșit a fost din ce în ce mai mic. Corectarea greșelilor am făcut-o cu multă grijă, fără a jigni personalitatea elevilor, în așa fel încît fiecare să fie ajutat să se exprime corect.

Corectîndu-și greșelile și motivîndu-le, elevii au fost obișnuiți să lucreze independent, să consulte manualul de gramatică și îndreptarul ortografic, ortoepic și de punctuație. Pentru a veni în ajutorul documentării elevilor, motivările ortografice s-au efectuat sub formă de materiale grafice (de scheme, de tabele și observații) care au fost afișate în clasă în timp util.

Pentru pronunțarea și scrierea corectă a verbelor de către elevi, în cadrul capitolului „Verbul” am făcut multe exerciții cu caracter aplicativ, printre care și exercițiul următor: Am venit cu exemple extrase din opere literare sau alcătuite de mine, în raport cu greșelile observate în pronunțarea verbelor și am cerut elevilor să selecteze, în scris, pe macula-toare, partea de vorbire respectivă, (de ex. „verbul”), care, desigur, în exemplele prezentate era în formă corectă. I-am pus să selecteze și verbe din exemple, care reflectă vorbirea lor în diferite împrejurimi, punîndu-i în situația de a răspunde la întrebarea: „Cum e corect? (bineînțeleles, motivînd acest lucru).

Exercițiile ușoare, programate la început, au dat încredere elevilor în po-

sibilitățile lor, iar eșalonarea gradată a exercițiilor i-a ajutat să constate progresele pe care le realizează neconștient și i-a stimulat în muncă. Rezultatele obținute prin exerciții au fost analizate, la început sub îndrumarea mea, iar mai tîrziu prin autocontrol, pentru ca elevii să știe ce au greșit.

Am pus elevii să observe faptele de limbă, să-și noteze în caietele de vocabular expresii, cuvinte pronunțate greșit, lucruri neînțelese și apoi le-am discutat. Au alcătuit și ei exemple, prin care au combătut forma greșit pronunțată și au argumentat forma corectă. Găsirea acestor exemple de către elevi a ajutat la efectuarea cu rapiditate, în orele de gramatică, a exercițiilor cu caracter creator, existente în manualul școlar, lecțiile devenind antrenante. Prin exerciții repetate de scriere a formei corecte alături de cea greșită sau de subliniere a formei corecte din exemplele date, elevii au ajuns să pronunțe și să scrie corect formele potrivite ale verbelor.

Printre alte procedee folosite, pentru cunoașterea de către elevi a modurilor verbului, am organizat un joc didactic cu cartonașe simbol, joc care este îndrăgit de elevii clasei a V-a, deoarece le dezvoltă dispoziția de a învăța corect anumite categorii gramaticale. Pentru acest joc, elevii și-au confecționat mici cartonașe, iar pe fiecare cartonaș au scris prima literă din numele unui mod al verbului. După ce am scris un scurt text pe tablă, le arăt cite un verb din acesta, iar elevii selectează cartonașul (din cartonașele pe care le au în fața lor, pe bancă) și îl ridică pe acela cu inițiala care indică numele modului respectiv. (I — pentru indicativ, C — pentru conjunctiv etc.). Uneori conduc elevii acestui joc, eu avînd rolul de îndrumător. Tot pentru cunoașterea modurilor și a timpurilor verbului, la clasa a V-a, am organizat și un joc — concurs. Am alcătuit cartonașe, pe care am scris cite un verb (la un anumit timp) și le-am așezat pe catedră, în așa fel încît elevii să nu vadă de la început ce e scris pe fiecare. Elevii vin în fața clasei, trag cite un cartonaș și scriu apoi pe caietul de clasă patru sau cinci propoziții (cite indic eu), în care să se afle verbul respectiv. Cîștigă jocul primul sau primii trei care scriu exemplele corecte și pot da și explicațiile necesare.

Studiul limbii trebuie mereu îmbinat și completat cu studiul literaturii. Operele literare oferă cele mai frumoase și mai potrivite modele de limbă literară. Prin autodictările de poezii am observat o îmbunătățire a scrierii elevilor clasei a V-a. În procesul perfecționării scrisului un rol important l-a avut controlul frecvent prin lucrări de control date pe caietele de teme pentru acasă (putînd fi văzute și de părinții elevilor).

Am întocmit pe clase cite un grafic ce cuprindea categorii de greșeli tipice, inventar care mă ajută în discuțiile ce le port cu elevii. Corectînd cu atenție caietele de teme, a crescut numărul elevilor cu scris corect și estetic. Există o întrecere între elevi, pentru realizarea unui caiet frumos și ordonat, care să fie selectat pentru expoziția de caiete de la sfîrșit de an școlar. Prin revista trimestrială pentru elevi „Limba și literatura română”, revistă la care sînt abonați toți elevii școlii noastre, s-au prezentat și discutat articole de cultivare a limbii, de la rubricile: „Gramatică, vocabular” și „Stil, compoziție”.

Prof. ROZA N ARMĂȘESCU
Școala din Rîmești-Horezu jud. Vâlcea

Anul internațional al persoanelor handicapate

O mai bună integrare socio-profesională

Pe parcursul anilor, constatînd la unii absolvenți ai Școlii speciale de surzi din municipiul Craiova refuzul de a se califica pentru unele meserii, considerate de ei grele, de multe ori sub influența greșită a părinților sau a altor adulți și din pricina insuficientei pregătiri pentru muncă, pentru viață, colectivul nostru didactic și-a propus o mai atentă și susținută activitate de orientare școlară și profesională a tuturor elevilor acestei unități de învățămînt.

Actuala structură a școlilor speciale pune accent pe formarea elevului pentru o mai bună și mai ușoară integrare în viața socio-profesională, printr-o temeinică pregătire teoretică și practică care să-i permită însușirea cunoștințelor de specialitate pentru viitoarea meserie. Prin inițierea profesională prevăzută în noile planuri de învățămînt, elevilor li se dau informații utile referitoare la profilul unei meserii din principalele ramuri productive, li se formează deprinderi practice generale necesare exercitării acestora.

Dar, desigur, nu ne putem limita activitatea de educator doar la o conștientoasă aplicare a programelor școlare. Efortul nostru, al cadrelor didactice care-și desfășoară munca în școli speciale, trebuie dirijat în mai mare măsură spre aprofundarea datelor psihologice, ale copilului deficient, spre cunoașterea complexă a comportamentului său. Pentru aceasta am recurs la completarea unei fișe psiho-pedagogice personale încă de la primirea copilului în grădiniță. Modul în care este alcătuită această fișă are — după părerea noastră — o mare importanță pentru întreaga viață școlară și extracolară a elevului, pentru întreaga sa viață. Ea nu trebuie privită ca un act administrativ, întrucît este „psihologică” și, ca atare, „vie”. Ea ne poate „vorbi” în locul celui care a îndrăginit primii pași ai copilului, în locul învățătorului care l-a ajutat să-și dezvolte vorbirea, să se încadreze în colectivul clasei și al celorlalți copii, vizitatori.

Studierea elevului — pe parcursul întregii perioade de școlarizare — a dat posibilitatea dirigîntilor și profesorilor să-i aprecieze corect capacitatea intelectuală, să acționeze cu promptitudine

pentru incurajarea și dezvoltarea aptitudinilor acestuia. Relevînd modul cum se manifestă în diferite situații — la lecții, activități practice, acțiunile de muncă patriotică, în excursii, în vizite — fișa psiho-pedagogică a devenit un prețios element de orientare școlară și profesională a elevilor, ajutîndu-i să opteze pentru școli profesionale, pentru licee de specialitate, mai tîrziu pentru învățămîntul superior, potrivit inclinațiilor sale naturale.

Un alt aspect al muncii noastre de educație pentru viață, pentru muncă a deficientului de auz se referă la legătura dintre instituția școlară și familie, care e necesar să înceapă încă din perioada preșcolară a copilului. Familia trebuie să înțeleagă cit de însemnată este contribuția ei la formarea personalității acestor copii, în așa fel încît ei să se elibereze de complexe de inferioritate cauzate de infirmitatea pe care o au, să nu se izoleze de societatea auzitorilor, să se adapteze cu ușurință situațiilor noi pe care le oferă producția, în general viața.

O influență deosebită în atragerea părinților la acțiunile comune cu școala au avut-o scrisorile metodice cu următoarele teme: „Contribuția părinților la realizarea sarcinilor școlii speciale pentru surzi”, „Rolul familiei în continuarea sarcinilor școlii speciale pe perioada cînd elevii se află în grija și supravegherea părinților”, „Atitudinea pozitivă a auzitorilor față de copiii surzi, contribuție importantă în dezvoltarea vorbirii și a proceselor psihice ale acestora”.

„Tratați copilul surd — pe timpul cit stă în familie — nediferențiat! Vorbiți-i la fel ca auzitorului! Discutați cu el și introduceți-l în viața colectivă! Angrenați-l în munci gospodărești și chiar productive cit și în forme ale vieții spirituale”. Am citat dintr-una din scrisorile metodice amintite (nr. 2), dar astfel de îndemnuri pot fi urmate de toți părinții, de toți cetățenii, care, printr-o atitudine civilizată, plină de înțelegere față de deficientii auditivi, față de toți handicapatii, contribuie la integrarea lor, fără dificultate, în producție, în societate, în viața normală.

Prof. RADU PREDESCU
Școala specială pentru surzi
din municipiul Craiova

Perfecționarea activităților de perfecționare a personalului didactic

Centrele universitare Iași, Cluj-Napoca și București au găzduit, în aceste prime săptămâni de la începerea noului an școlar, o interesantă și promițătoare dezbatere cu tema: „Perfecționarea educativă, condiție esențială a promovării unei noi calități în învățământ”. Inițiată de Biroul Executiv al Uniunii Sindicatelor din Învățământ, Știință și Cultură, în strânsă colaborare cu Direcția personal-învățământ din Ministerul Educației și Învățământului, ea se alătură inițiativelor și acțiunilor care au ca scop trecerea la o nouă calitate în întreg procesul de instruire și educare, de pregătire și perfecționare a forței de muncă angajate — în prezent și în viitor — în înfăptuirea hotărârilor Congresului al XII-lea al P.C.R., ale Congresului educației și învățământului. Dialogul — constructiv, democratic — s-a întemeiat pe analiza pertinentă, concretă a rezultatelor înregistrate în urma aplicării noilor prevederi cuprinse în „Metodologia organizării și desfășurării activității de perfecționare a pregătirii personalului didactic” (nr. 61020/1980). S-au abordat, în principal, aspectele caracteristice perfecționării profesionale a profesorilor din gimnaziile și licee.

În consecință, la dezbateri a fost invitată: profesori (care predau în învățământul gimnazial și liceal) prezenți la activitățile de perfecționare în anul școlar 1980—1981, în institutele de învățământ superior care i-au format, precum și cadre universitare — de predare și conducere care coordonează aceste activități; activul sindical din învățământul preuniversitar și superior; reprezentanți ai unor instituții implicate, prin profilul lor, în sistemul de educație permanentă a cadrelor didactice (inspectorate școlare, case ale personalului didactic, biblioteci centrale universitare, Biblioteca Centrală pedagogică, Institutul de cercetări pedagogice și psihologice); reprezentanți ai presei pedagogice și sindicale.

Așa cum s-a precizat în cuvântul de deschidere a dezbaterilor, adresat participanților de președinta Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățământ, Știință și Cultură, prof. Dobrița Țigăran, acțiunea și-a propus să fie un util prilej de declanșare a energiei creatoare în formularea unor sugestii și propuneri valoroase, realiste, care, aplicate în practică, să devină o sursă de înnoire a procesului de perfecționare, ideile vehiculate fiind cu atât mai importante cu cât izvorăsc din experiența celor care au luat cuvântul.

Subliniem că participanții și-au manifestat satisfacția față de sistemul actual de perfecționare, apreciind rezultatele obținute prin realizarea perfecționării cadrelor didactice din învățământul preuniversitar — conform Legii educației și învățământului — în institutele de învățământ superior care le formează pentru profesia de educator.

Intervențiile participanților s-au grupat în: aspecte privind conținutul științific al activităților de perfecționare și formele lor de realizare; evaluarea eficienței acestora în funcție de rezultatele obținute de profesori la probele de verificare și de contribuția lor la creșterea calității procesului de învățământ; aspecte organizatorice. Bineînțeles, vom insista asupra propunerilor făcute de cadre didactice din învățământul gimnazial și liceal, beneficiarii direcți ai perfecționării la care ne referim.

Astfel, s-a accentuat necesitatea de a se corela obiectivele pregătirii în facultate, a viitorilor profesori, cu obiectivele perfecționării. În acest scop, s-a propus reconsiderarea cerințelor față de cantitatea și calitatea pregătirii tinerele cadre didactice pentru examenul de definitivare, în relație cu examenul de stat, în așa fel

încât primul să valideze, în special, capacitatea de integrare a profesorului în procesul de predare-învățare, de asimilare a metodologiei didactice moderne, de adaptare la ritmul și specificul muncii cu elevii.

În general, s-a manifestat dorința profesorilor ca, în cadrul sesiunilor de activitate colectivă, ponderea să o ocupe seminariile și activitățile practice, studiile de caz, schimburile de experiență, acordându-se prioritate metodelor participative (dezbatere pe marginea unor teme relevante sau a unor cărți de valoare recunoscută, experiențe de laborator etc.). Pentru aceasta se impune ca programele și tematicile de perfecționare să fie concepute în consens cu caracterul practic-aplicativ al activităților didactice. S-a opinat, deci, pentru stabilirea de tematici selective — de către catedrele de specialitate din învățământul superior — în raport cu noutățile apărute în știința contemporană, în didactica modernă, în programele de învățământ și manualele școlare care se lucrează. Conținutul acestor tematici să țină seama de exigențele învățământului formativ, pentru ca activitățile de perfecționare să ofere profesorilor modele de abordare științifică a disciplinelor de specialitate, îmbinând armonios aspectele teoretice cu cele metodologice. De asemenea, este necesară mai multă operativitate în multiplicarea și difuzarea acestor tematici, pentru ca să ajungă în timp util și în cele mai îndepărtate localități rurale. În alcătuirea bibliografiilor să se țină seama de criteriile mai mult științifice și selective, indicându-se de exemplu, la toate titlurile anii de apariție, volumele în care se află, ca și diferitele ediții ale aceluiași aparatului edito-rial. De asemenea s-a manifestat dorința ca programele pentru reciclare să se diferențieze net de cele prevăzute pentru examenul de gradul II.

Tot beneficiarii direcți au adresat conducătorilor institutelor de învățământ superior rugămintea de a antrena, în mai mare măsură, în coordonarea activităților de perfecționare, personalități de prestigiu ale vieții științifice și culturale românești; pe de altă parte, de a determina creșterea autoexigenței în pregătirea prelegerilor prezentate cu aceste ocazii, pentru a se evita repetarea cursurilor audiate în perioada studenției.

Privitor la evaluarea rezultatelor înregistrate la probele de verificare, s-au sugerat o serie de soluții corespunzătoare principiilor andragogiei, renunțându-se, în activitatea cu adulții la aplicarea unor norme documentologice specifice pedagogiei școlare. Fiind vorba de perfecționarea celor a căror muncă se oglindește în pregătirea elevilor, este bine ca la probele de verificare individuală să se pună accent pe prezentarea cunoștințelor teoretice de specialitate în legătură cu metodologia disciplinei predate, fără a se exagera exigențele față de cantitatea informațiilor de amănunt din disciplinele aferente aceleiași științe. Pentru a se reliefa mai complex și mai exact personalitatea profesorului de gimnaziu și liceu, ar fi binevenite modalități de integrare a cadrelor universitare care coordonează perfecționarea în activitatea unităților de învățământ preuniversitar. (Întilniri de lucru, în afara activităților de perfecționare propriu-zisă; deplasarea acestora, atunci când este posibil, în diferite județe unde să se desfășoare cursurile de reciclare; această măsură ar avea și avantaje economice).

Precizându-se că evaluarea performanțelor profesorilor cuprinși în activitățile de perfecționare depinde, în cea mai mare măsură, de efortul personal depus de-a lungul întregii perioade de exercitare a profesiei, s-a evidențiat importanța studiului individual ca formă de

bază a autoperfecționării didactice, creându-se, în acest scop, condiții optime, atît prin repartizarea echitabilă a sarcinilor din cadrul școlii, cit și prin întărirea nucleelor metodologice din institutele de învățământ superior.

Referitor la aspectele organizatorice din acest domeniu, propunerile au relevat necesitatea alcătuirii din timp, a unui calendar echilibrat al activităților de perfecționare, conform căruia sesiunile colective să fie eșalonate îndeosebi în timpul anului școlar și în vacanțele de iarnă și primăvară.

Majoritatea preocupărilor menționate mai sus au constituit și obiectul intervențiilor reprezentanților institutelor de învățământ superior sau ale celorlalte instituții implicate în procesul de perfecționare. Desigur, argumentele au exprimat punctele de vedere ale factorilor care răspund de perfecționarea profesorilor din gimnaziile și licee, sau ale celor cărora le este încredințată cercetarea pedagogică. În ansamblu s-au preconizat măsuri care să conducă permanent la un conținut calitativ superior, la randament spo-

rit în toate activitățile subsumate procesului de perfecționare a cadrelor didactice, exigență și principialitate în evaluarea performanțelor dobândite de cursanții sau candidații la examenele de definitivare și de grad.

Inclusă în educația permanentă a adultului, este firesc ca perfecționarea profesională a personalului didactic să se întemeieze pe cerințele specifice virstelor mature, pe teoria învățării la adult, pe motivații convingătoare legate de statutul de model al educatorului, de prestigiuul său în societate, care să determine nevoia perpetuă de autodepășire, interesul sporit față de progresul științei, tehnicii, culturii, în general al civilizației umane. Cu alte cuvinte menținerea, la cote înalte, a competenței profesionale, atît pentru profesorii care predau în învățământul preuniversitar, cit și pentru cadrele universitare. Fiindcă, în ultimă instanță, beneficiarii perfecționării oamenilor muncii din învățământul românesc sînt toți oamenii muncii din țara noastră.

VALERIA BACIU

Alegerile pionierești — moment important pentru intensificarea activității Organizației Pionierilor

De la începutul acestei luni, se desfășoară adunări de alegeri la nivelul grupelor, detașamentelor și unităților de pionieri, iar în perioada 1—10 noiembrie se vor organiza adunări ale reprezentanților comandamentelor unităților de pionieri de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor (sectoarelor municipiului București).

În acest nou an de învățământ adunările de alegeri constituie o etapă deosebit de importantă pentru întreaga activitate ce se va desfășura pe o perioadă de aproape un an de către pionierii din întreaga țară. Așa cum se prevede în Hotărârea Secretariatului Central al Partidului Comunist Român privind organizarea și desfășurarea alegerilor pionierești, în cadrul adunărilor trebuie să se pună accentul pe analizarea temeinică a activității organizațiilor de pionieri pentru educarea și formarea tinerei generații, pe stabilirea celor mai eficiente măsuri pentru îmbunătățirea acestei activități, pe baza hotărârilor Congresului al XII-lea al P.C.R., a sarcinilor și orientărilor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cuprinse în cuvîntarea rostită la Forumul tinerei generații.

Revine comandantilor-instrucitori de pionieri sarcina de înaltă răspundere de a asigura, pe baza Precizărilor elaborate și difuzate la nivelul județelor de către Consiliul Național al Organizației Pionierilor, o amplă și atentă muncă de îndrumare și sprijinire a pionierilor pentru a putea desprinde din analiza complexă a activității pionierești din anul școlar precedent concluziile cele mai eficiente în vederea valorificării experienței pozitive dobândite la nivelul grupelor, detașamentelor și unităților de pionieri, înlăturării cauzelor care au dus la livrea unor eventuale rămăneri în urmă în unele domenii sau structuri organizatorice ale activității pionierești și — mai ales — pentru a stabili programe concrete de măsuri în vederea creșterii nivelului calitativ al tuturor activităților ce se vor desfășura în cursul anului școlar 1981—1982.

Avem unul dintre cele mai potrivite prilejuri de a îndrepta atenția tuturor pionierilor asupra principalelor domenii ale activității pionierești: educarea prin muncă și pentru muncă, formarea unei atitudini înaintate și conștiente față de principala lor îndatorire patriotică — învățătura; cunoașterea, înțelegerea și însușirea politicii partidului și statului nostru; educarea lor în spiritul patriotismului socialist, al dragostei și devotamentului nemărginit față de patrie, partid și popor; îmbunătățirea conținutului și diversificarea activităților culturale, sportive-turistice și de pregătire pentru apărarea patriei. O atenție sporită se va acorda întăririi continue a vieții interne de organizație, și adîncirii democrației pionierești, stabilirii celor mai potrivite forme și modalități de îndrumare și sprijinire a activității grupelor organizației Șoimii patriei, de întărire și dezvoltare a conlucrării între unitățile de pionieri și organizațiile U.T.C.

Este necesar ca întreaga acțiune de pregătire, organizare și desfășurare a adunărilor de alegeri să constituie un eveniment sărbătoresc în viața Organizației pionierilor, să determine o adevărată stare de emulație și efervescență creatoare în rîndul tuturor pionierilor, contribuind astfel la intensificarea activității tuturor grupelor, detașamentelor și unităților.

După adunările de alegeri este necesar ca în perioada 10 noiembrie — 1 decembrie a.c., să se asigure, atît la nivelul grupelor și detașamentelor, cit și la cel al unităților, instruirea pionierilor nou aleși în funcții de conducere, cu principalele sarcini ce le revin.

În încheierea acestor citeva succințe referiri la organizarea și desfășurarea alegerilor pionierești reamintim, ca o cerință majoră a acestei acțiuni, orientarea spre cei mai buni dintre cei mai buni pionieri cu rezultate bune și foarte bune la învățătura și în activitatea pionierească, care să fie exemple de comportare în școală, familie și societate.

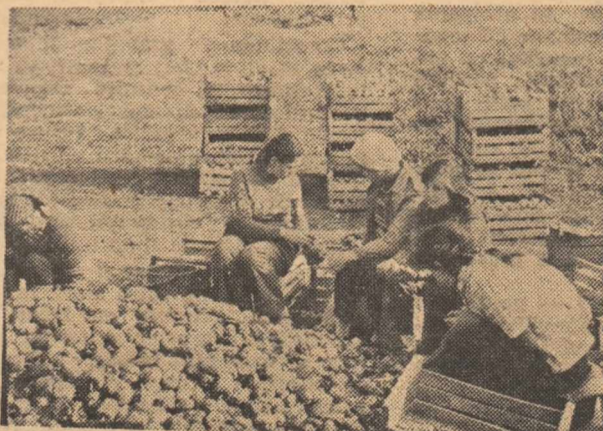
Aceste trăsături definitorii pentru pionierii ce vor fi aleși în organele de conducere ale Organizației pionierilor sînt, în același timp, o garanție a succesului muncii ce se va desfășura cu pionierii în acest an școlar.

ION ENOIU

șeful Comisiei organizatorice, de cadre și probleme ale vieții de organizație din cadrul Consiliului Național al Organizației Pionierilor

BREVIAR

A început noul an școlar și, odată cu el, numărul scrisorilor sosite pe adresa redacției noastre s-a amplificat. Dar chiar înainte de deschiderea anului de învățământ 1981—1982, odată cu primele semne ale toamnei, vizibile în roadele din darnicul pămînt al patriei, corespondențele primite, cele mai multe dintre ele, aveau un specific comun: oamenii școlii ne relatau despre participarea elevilor la strînsul recoltei. Știrile care ne parveneau și care ne parvin, în continuare, zi de zi, cu și mai mare amploare, ne informează (și, prin noi, pe toți cititorii „Tribunei școlii”) despre felul în care tinerii din țara noastră (pionieri, elevi, studenți), conduși de dascălii lor, participă cu tot elanul lor tineresc la culesul roadelor din livezi, de pe cîmp, din podgorii. Spațiul nu ne permite, desigur, să inserăm toate știrile primite. Din multitudinea plicurilor corespondențelor noastre alegem unul singur: pe cel al prof. Constantin Mihai, activist la C.J.O.P. — Buzău. Mai vechiul nostru colaborator ne trimite un set de fotografii cu o temă comună: participarea elevilor buzoieni la culesul roadelor acestei toamne. Fotografia, pe care o reproducem mai sus, surprinde un aspect de la sectorul legumicol al C.A.P. Valea Rimnicului, unde pionierii îi ajută pe membrii cooperatori la strînsul legumelor. Elevii și cadrele didactice de la Liceul de matematică-fizică „A.T. Laurian” din Botoșani depun străduințe asidue pentru autodotarea școlii. Astfel, recent au fost amenajate prin mijloace proprii un atelier de electromecanică și un poligon de conducere auto. (Prof. Iosif E. Naghiu) ● Grădina botanică din Blaj împlinește un secol de

existentă „Astăzi — ne scrie prof. Ion Buzăși — acest așezămint didactic de pe lângă Liceul agroindustrial din Blaj a devenit un mijloc modern de învățământ, asigurînd pregătirea temeinică a viitorilor agronomi și horticultori”. ●Învățătorul pensionar Ioan Savin, din Tg. Ocna, județul Bacău, a donat bibliotecii Școlii nr. 2 din acest oraș, unde a funcționat ca dascăl, un număr mare de cărți din bibliotecă personală. Este un gest plin de generozitate; prof. Arcadie Mihăescu, care ne trimite știrea susține că ar fi și un exemplu demn de urmat. Sîntem de aceeași părere. ●Despre un alt învățător pensionar, care și-a dedicat întreaga viață școlii, creșterii și educării mul-

tor generații de tineri ne scrie și prof. Mariana Cristea. Este vorba de învățătorul Uranus Diaconescu, fostul director al Școlii din Găgești, județul Vrancea. Deși la pensie de cîțiva ani, aproape că nu este zi în care să nu se abată pe la școala pe care a slujit-o cu credință și devotament decenii de-a rîndul, împărtășind din bogata sa experiență didactică, fiind un exemplu pentru celelalte cadre didactice mai tinere. Noul local al școlii din Găgești este construit din inițiativa și chiar după proiectul fostului director. Și cu aceasta, corespondenta noastră e de părere că a spus totul despre fostul ei învățător! ●La Casa personalului didactic din Buzău au fost lansate două lucrări de larg interes pentru cei care lucrează cu oamenii în devenire: „Cunoașterea personalității elevului preadolescent” de Georgeta Dan-Spinoiu, și „Educația prin muncă a elevilor” de Mihai Rădulescu. (Prof. Gh. Andrei) ●Ion I. Zamfirescu este profesor de limba și literatura română la Școala din satul Carvăn, comuna Lipnița, județul Constanța. Ne scrie că în timpul său liber a elaborat o monografie dialectală a satului Carvăn, intitulată „Graii cărvănean”, iar, paralel, lucrează la un mic dicționar de cuvinte locale și la o culegere de folclor. Succes! ●Primul de la prof. Augustin D. Stoeneșcu, coordonatorul revistei „Sinzianna” a Liceului de științe ale naturii „Zinca Goleșcu” din Pitești, ultimul număr al acestei publicații. Este un număr dens, care se citește cu viu interes, la care colaborează (inițiativă laudabilă), pe lângă elevii liceului, elevi de la școli de pe întreg cuprinsul țării. Un număr alcătuit, ca și precedentele, cu pricepere și cu simț profesional.

D. CICHIRA

1981—1982

ÎNVĂȚĂMÎNTUL POLITICO-IDEOLOGIC AL CADRELOR DIDACTICE

Începînd cu luna octombrie a.c. se reia, în întreaga țară, studiul în cadrul învățămîntului politico-ideologic. În școli și licee, învățămîntul politico-ideologic are un rol de cea mai mare însemnătate pentru aprofundarea de către fiecare educatoare, învățător și profesor a politicii interne și externe a partidului nostru, pentru cunoașterea temeinică a indicațiilor și orientărilor cuprinse în cuvîntările tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului nostru — ca una din condițiile de bază ale muncii de pregătire, de formare și de educare comunistă a elevilor.

Datorită faptului că problemele educației revoluționare, patriotice constituie parte integrantă a muncii didactice, de cea mai mare însemnătate pentru fiecare educator, precum și pentru că la o mare parte din formele de învățămînt politico-ideologic organizat în școli și licee se studiază cursul „Probleme fundamentale ale educației revoluționare, patriotice, socialiste a maselor, ale activității politico-ideologice a Partidului Comunist Român”, redacția revistei noastre va publica în perioada octombrie 1981 — mai 1982 — cu caracter orientativ — consultații și tematici pentru studiul individual, dezbateri și liste bibliografice, pentru un număr de opt teme alese din acest curs.

Cursul

„Probleme fundamentale ale educației revoluționare, patriotice, socialiste a maselor, ale activității politico-ideologice a Partidului Comunist Român”

— tematică orientativă —

Tema 1. Munca politico-ideologică — parte integrantă a conducerii societății de către partid. Documentele Congresului al XII-lea al partidului despre sarcinile propagandei, ale muncii politico-educative în etapa actuală. Perfecționarea organizării și conducerii unitare a activității politico-ideologice și cultural-educative de către organele și organizațiile de partid.

Tema 2. Conceptul de patriotism în viziunea Partidului Comunist Român, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Caracteristicile de bază ale patriotismului revoluționar al comunistilor. Sarcinile organelor și organizațiilor de partid privind educarea maselor în spiritul patriotismului.

Tema 3. Munca — îndatorire fundamentală a fiecărui cetățean, trăsătură definitorie a fizionomiei morale și politice a personalității umane. Sarcinile organelor și organizațiilor de partid privind educarea maselor în spiritul cultului muncii. Întărirea disciplinei socialiste; a răspunderii față de calitatea muncii depuse — sarcină prioritară a comunistilor, a întregului popor.

Tema 4. Rolul științei și tehnicii în dezvoltarea societății noastre. Sarcinile activității ideologice, politico-educative în stimularea cercetării științifice, a preocupării pentru progresul tehnic, în cultivarea mîndriei de a aduce o contribuție originală la progresul științei

românești și la îmbogățirea patrimoniului cunoașterii universale. Critica nașopolitismului și a nihilismului național în domeniul științei și tehnicii.

Tema 5. Cunoașterea istoriei patriei — factor important al dezvoltării conștiinței de sine a poporului, condiție a asimilării a ceea ce a fost înaintat, cu adevărat revoluționar în trecutul său.

Tema 6. Educația materialist-științifică a maselor — îndatorire politică și morală fundamentală a organelor și organizațiilor de partid. Caracterul anacronic al manifestărilor mistico-religioase în epoca marilor cuceriri ale revoluției tehnico-științifice, a afirmării poporului ca făuritor conștient al tuturor valorilor materiale și spirituale.

Tema 7. Rolul familiei, școlii și organizațiilor de tineret în educarea tineretului pentru muncă și viață, în spiritul dragostei nețărmurite față de patrie, partid și popor.

Tema 8. Doinația imperialistă, colonialistă și neocolonialistă — cauza fundamentală a frînării progresului economic și social al multor popoare. Importanța luptei împotriva imperialismului, a oricăror forme de dominație și dictat, pentru emanciparea economică, politică, socială și spirituală a popoarelor din țările eliberate de sub jugul colonial.

TEMATICI — CONSULTAȚII

Tema 1 — „Munca politico-ideologică — parte integrantă a conducerii societății de către partid. Documentele Congresului al XII-lea al partidului despre sarcinile propagandei, ale muncii politico-educative în etapa actuală. Perfecționarea organizării și conducerii unitare a activității politico-ideologice și cultural-educative de către organele și organizațiile de partid.”

PLAN PENTRU STUDIUL INDIVIDUAL ȘI DEZBATERE

1. Munca politico-ideologică — parte integrantă a conducerii societății de către partid.

2. Congresul al XII-lea al P.C.R. despre sarcinile propagandei, ale muncii politico-educative în etapa actuală.

3. Perfecționarea organizării și conducerii unitare a activității politico-ideologice și cultural-educative de către organele și organizațiile de partid.

4. Locul și rolul pregătirii politico-ideologice în acțiunile de perfecționare a cadrelor didactice, în pregătirea forței de muncă, în educarea revoluționară patriotică, socialistă a elevilor și studenților.

ză ca hotărîtoare, pentru dezvoltarea societății românești, a forțelor de producție, pentru promovarea progresului tehnico-științific, precum și pentru realizarea sarcinilor cuprinse în Programul partidului, calitatea omului, atitudinea sa înaintată față de muncă și de viața socială. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat la cel de-al XII-lea Congres al P.C.R. că „stadiul la care am ajuns este expresia muncii eroice a poporului nostru, a hotărîrii și încrederii cu care oamenii muncii urmează și înfăptuiesc neabătut politica partidului”, relevînd — la Ședința plenară lărgită a Consiliului Național al Oamenilor Muncii din 13 iunie 1980 — că „rolul hotărîtor în asigurarea competitivității în ceea ce privește calitatea și nivelul tehnic al produselor, îl au oamenii”.

— Partidul nostru, acționînd în domeniul politic-ideologic și cultural-educativ pe baza unei orientări clare, științifice fundamentate, cu contribuția gândirii originale și cutezătoare a secretarului general al partidului, consideră acest domeniu ca o parte componentă, esențială a exercitării rolului conducător al partidului în opera vastă de transformare revoluționară a societății românești.

2. Congresul al XII-lea al partidului despre sarcinile propagandei, ale muncii politico-educative în etapa actuală.

— La cel de-al XII-lea Congres al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că „trebuie realizată o nouă calitate în organizarea și conducerea muncii politico-educative, în pregătirea ideologică a comunistilor, a maselor populare, în explicarea și înțelegerea tendințelor și sensului dezvoltării economico-sociale, a profundelor transformări revoluționare care au loc în țara noastră și în întreaga lume”.

— „Propaganda, învățămîntul de partid, munca politico-educativă — a spus secretarul general al partidului — trebuie să acționeze perseverent pentru ridicarea conștiinței socialiste și creșterea combativității și răspunderii revoluționare a membrilor partidului, a maselor largi ale celor ce muncesc.”

— O sarcină esențială a muncii politico-ideologice și cultural-educative constă în lărgirea continuă a orizontului de cunoștințe profesionale, politice, ideologice, științifice și de cultură generală, însușirea a tot ceea ce este mai valoros din cuceririle științei și culturii.

— Este necesară formarea concepției științifice despre materie, univers și societate, înlăturarea hotărîrii a concepțiilor mistice, retrograde din gândirea unor oameni și combaterea consecventă a mentalităților și concepțiilor înapoiate ce se mai manifestă în societatea noastră.

— Propaganda, munca politico-educativă se concretizează în convingerile politice ale oamenilor muncii, în hotărîrea cu care luptă pentru înfăptuirea politicii partidului, pentru progresul neîntrerupt al societății noastre socialiste.

3. Perfecționarea organizării și conducerii unitare a activității politico-ideologice și cultural-educative de către organele și organizațiile de partid.

— Principalele obiective ale muncii politico-educative de masă sînt: popularizarea și explicarea în rîndul tuturor oamenilor muncii a documentelor partidului și statutului nostru, a politicii interne și externe a României; mobilizarea oamenilor muncii la realizarea sarcinilor economice; promovarea în întreaga viață socială a principiilor și normelor muncii și vieții comunistilor, ale eticii și echității socialiste; educarea tuturor cetățenilor patriei în spiritul intrajutorării tovarășești, al colectivismului, educarea maselor în spiritul respectării legalității socialiste, al patriotismului revoluționar și al solidarității

internaționale, al umanismului revoluționar.

— Educarea materialist-științifică a oamenilor muncii, formarea concepției materialist-dialectice despre lume și răspîndirea cunoștințelor științifice reprezintă o sarcină de cea mai mare importanță, cunoscînd faptul că în măsura în care unii oameni sînt influențați de concepții mistice, retrograde, aceștia își neglijează îndatoririle sociale, nu își pot valorifica energia și priceperea în opera de construcție a socialismului.

— O însemnătate deosebită o are creșterea continuă a eficienței activității politico-educative, folosirea unor forme cît mai variate de acțiune, între care informarea politică a oamenilor muncii și munca de la om la om sînt printre cele mai active și mai necesare.

4. Locul și rolul pregătirii politico-ideologice în acțiunile de perfecționare a cadrelor didactice, în pregătirea forței de muncă, în educarea revoluționară, patriotică, socialistă a elevilor și studenților.

— Studiul individual al problemelor de „Socialism științific” și „Probleme actuale ale construcției socialismului în Republica Socialistă România”, pe baza Programelor de perfecționare, de finalizare, gradele II și I în învățămînt; asigurarea continuității studiului individual și integrarea operativă în studiu a fiecărui nou document de partid și de stat.

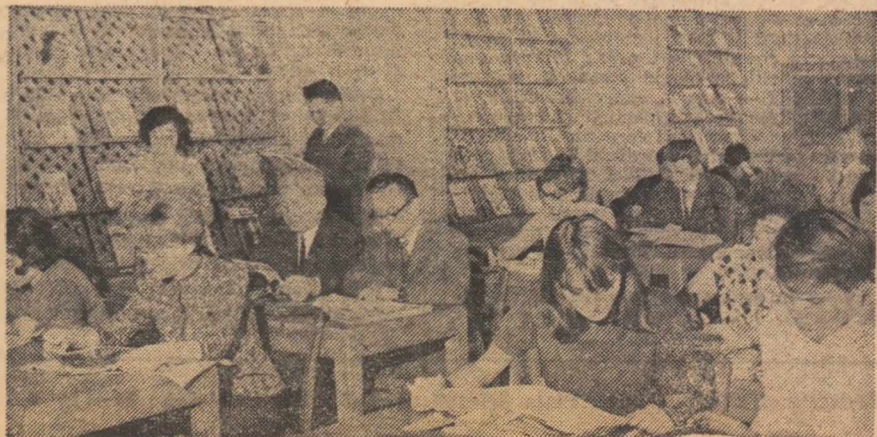
— Accentuarea caracterului politico-educativ al procesului instructiv-educativ, ca factor de cea mai mare însemnătate pentru cultivarea, în rîndurile tinerelor generații, a dragostei față de muncă, a hotărîrii de a înfăptui politica partidului și de a-si dăruii întreaga capacitate pentru înflorirea patriei socialiste.

— Perfecționarea continuă în fiecare unitate de învățămînt a predării științelor sociale și a informării politice a elevilor și studenților, folosirea unor metode de învățămînt eficiente, creșterea funcționalității cabinetelor de științe sociale.

Notă: La alcătuirea acestei tematici de studiu individual și dezbateri s-au folosit unele materiale din volumul „Probleme fundamentale ale educației revoluționare, patriotice, socialiste a maselor, ale activității politico-ideologice a P.C.R.”, din colecția „Învățămîntul politico-ideologic de partid 1980—1984”, apărută în anul 1980 în Editura politică.

BIBLIOGRAFIE

- Nicolae Ceaușescu, Raport la Congresul al XII-lea al P.C.R., București, Editura politică, 1979, p. 80—89.
- Nicolae Ceaușescu, Cuvîntare cu prilejul Conferinței titlului de doctor în științe politice și economice, 24 ianuarie 1978, în „România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate”, vol. 15, București, Editura politică, 1978, p. 420.
- Nicolae Ceaușescu, Cuvîntare la Consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R., 7 septembrie 1979, în vol. „România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate”, vol. 18, București, Editura politică 1979, p. 645.
- Nicolae Ceaușescu, Cuvîntare la deschiderea Forumului tineretului, 5 mai 1980, București, Editura politică, 1980.
- Nicolae Ceaușescu, Cuvîntare la Congresul al II-lea al Consiliilor populare, 10—12 septembrie 1980, București, Editura politică, 1980, p. 32—42.
- Nicolae Ceaușescu, Cuvîntare la Congresul educației și învățămîntului, 11 februarie 1980, Editura politică, 1980, p. 6—22.
- Nicolae Ceaușescu, Cuvîntare la marea adunare populară din municipiul Craiova, în Scîntela din 16 septembrie 1981 și în „Tribuna școlii”, nr. 231 din 19 septembrie 1981.

TERMENI — CONCEPTE

Motivația învățării — promotor al succesului școlar

Interesul educatorilor în a înțelege, controla și dirija forțele motrice ale dezvoltării personalității elevilor nu poate ocoli mult discutată problemă a motivației învățării. Și aceasta, cu atât mai mult cu cât o societate modernă nu-și poate gândi traiectoria progresului calitativ fără o educație bună, fără o școală eficientă și subiecți integrați obiectivelor ei majore.

În legătură cu motivația învățării se impun, mai întâi, câteva precizări de natură terminologică.

Într-o definiție de lucru, motivația ar fi acea componentă internă specifică a personalității umane ce vizează procesele complexe de mobilizare, activare, coordonare și direcționare a conduitei spre obiective mai mult sau mai puțin conștiente.

Rezultat de aici două idei importante. Prima: motivația are, în principal, statutul unei variabile intermediare în structura personalității, destinația ei fiind să constă în medierea programului social-adaptativ, constructiv și creativ dintre mediu, organism și activitate. A doua: motivația este o lege fundamentală a organizării vieții psihice în conformitate cu care infrastructura cognitivă și acțională a omului are la bază ansambluri de mobiluri, dispoziții, trebuințe, emoții, atracții, preferințe, atitudini, interese, aspirații și idealuri, rezultatul fiind înscris în unitatea conduitei.

Astfel înțeleasă, motivația umană operează ca un sistem dinamic și plastic, ale cărui mecanisme sînt amplificate, reconstruite sau suspendate prin educație și învățare.

În relația „motivația învățării”, cei doi termeni se află în raporturi de necesitate și coevoluție. Ordinea termenilor poate fi desigur inversată, caz în care deja opțiunea pentru o situație sau alta se impune în cadrul analizei, conceptul de „învățare motivată” onănându-se celui de „învățare nemotivată”.

În cazul dinții, cel al motivației învățării, acceptăm că orice situație de învățare ca de altfel orice activitate umană, de la joc, comunicare, pină la munca de creație, are ca temel dinamică anumitor stări motivanțe sau motive. Aceste motive sînt generatoarele specifice ale energiei psihice care-i permit elevului să desfășoare pe o anumită perioadă de timp o activitate ce implică efort, direcție, sens, constanță, coerență și eficiență între anumite limite. Restrîngînd mult aria definiției vom spune că motivația învățării explică „de ce” învață sau nu învață un elev sau un grup de elevi.

Ajunși aici, înțelegem mai clar încă două alte elemente și anume: a) motivația învățării tinde să capete funcție de orientare valorică în manifestările elevului, mai ales în condițiile în care se maturizează funcțional și se autoreglează relativ independent de scorurile activității; b) pare necesar și obiectiv să postulăm o gamă largă de forțe (surse) motivaționale

care pot influența din interior (factori motivatori intrinseci —) motivație intrinsecă) sau din exterior (factori motivatori extrinseci —) motivație extrinsecă) comportamentul de învățare al elevului.

În școlaritatea mică, repertoriul motivațiilor se complică prin însăși apariția învățării. Trecerea de la joc la învățare propriu-zisă face ca resorturile motivaționale să capete semnificații sociale. Stimulenții cel mai puternici sînt dorința de a obține note mari, ambiția de a depăși colegii, de a fi printre primii în clasă, de a fi lăudați sau de a evita blamul, pedeapsa, de a primi recompense etc.

Școlaritatea mijlocie și mare aduce o și mai puternică lărgire a registrului motivațional. Conștientizarea relației colectiv-persoană, a poziției elevului în ierarhia școlară ș.a. generează conduite diferențiate, cu coloratură morală, psihofectivă și socială. Este perioada sensibilizării la proiecte profesionale, aspirațiile și idealurile se personalizează, conflictele inter-

ne în situații opționale presupunînd o asistență pedagogică specială.

În legătură cu cel de-al doilea aspect al problemei, anume al variabilității motivațiilor, susținem ideea că sfera comportamentului de învățare este plurimotivată. În cercetările mai noi sînt evidențiate alternanțe și raporturi de coexistență între motive extrinseci și intrinseci, profunde și de suprafață, pozitive și negative, înalte și joase, homeostazice (de echilibrare) și de dezvoltare, după cum trebuie să acceptăm profiluri complexe date de simultaneitatea motivelor de natură cognitivă (cunoaștere, curiozitate ș.a.) profesionale, social-morale, materiale, relaționale etc.

Interesul educatorilor se concentrează în ultimul timp, după opinia noastră, asupra a două probleme mai deosebite și anume: a) care pot fi situațiile și strategiile atașate acestora, ce pot fi utilizate în condiții didactice normale și b) cum se profilează un elev cu o motivație optimă pentru învățare, acceptat fiind faptul că elevii se pot găsi tot atât de bine și în situații de supramotivare și/sau de demotivare, iar strategiile se cer orientate nu atât spre motivare cit, mai ales, spre demotivare pentru învățare școlară.

În privința strategiilor globale să reținem câteva mai importante: 1. Strategia motivației pentru competență — se stimulează învățarea prin orientarea elevului spre a stăpîni foarte bine o disciplină, temă, sarcină etc. creîndu-i sentimentul eficacității; 2. Strategia motivației prin natura și valoarea specifică a sarcinii — se oferă

elevului sarcini gradate ca dificultate, cu alternarea lor pentru discipline care-l trezesc interesul sau și care nu-l interesează; 3. Strategia motivației prin joc — i se oferă elevului sarcini dificile sau greu acceptate sub formă de joc; 4. Strategia motivației prin grup de cooperare — elevii sînt grupați, cite doi (grup diactic) sau mai mulți, sarcina de învățare permițînd dialog, schimb de informații, colaborare, intrajutorare; 5. Strategia motivației prin grup, grupuri competitive — se oferă elevilor sarcini individuale comparabile ca dificultate, grupurile sau elevii din grup aflîndu-se în întrecere; 6. Strategia motivației prin performanța școlară — se oferă sarcini de învățare care pot fi măsurate, elevul putînd cunoaște nivelul la care se află în raport de program și colectiv; 7. Strategia sensibilizării la învățare conștientă, dirijată progresiv — se oferă elevului sarcini diferențiate și individualizate pentru disciplinele la care controlul și întărirea lipsesc; 8. Strategia de stimulare, captare și relaxare a proceselor psihice de mobilizare (atenție, în special); 9. Strategia motivației prin coparticiparea elevilor la stabilirea obiectivelor învățării; 10. Strategia utilizării problemelor și a situațiilor problematice; 11. Strategia motivației prin organizarea și prezentarea inodită a cunoștințelor și argumentelor.

Lector univ. dr. IOAN NEACȘU
Catedra de pedagogie-psihologie
Universitatea din București

EMISIUNILE RADIOTELEȘCOALĂ

Profil și programare săptămînală

I. TELEȘCOALA

Duminică — programul I, ora 8.00—12.15. Ora elevului de la seral (Consultații pentru elevii cursurilor serale-liceu, treapta a II-a). Matematică, Fizică și Chimie.

Mărti — programul I, ora 9.00—10.00. Ora de matematică (bilunară). Consultații pentru elevii din clasele: a) VI-a, a) VII-a, a) VIII-a gimnaziu și a) XI-a liceu. (În alternanță cu) Ora de fizică (bilunară). Consultații și experiențe pentru elevii claselor a) VII-a și a) IX-a: 10.00—10.20. Învățămînt preșcolar. Emisiune în sprijinul educatoarelor, pentru a fi integrate în orarul grădinițelor; 10.20. Curs de limba engleză (mediu). Curs de limba germană (mediu); 10.05 — Recapitulare pentru admiterea în treapta a doua de liceu (prin alternanță) — Matematică, Fizică, Chimie; 16.30. Istoria și Geografia României. Albumul istoric alcătuit din transmisii de la Muzeul Național de Istorie. Atlas geografic — documentare didactice în sprijinul elevilor din ciclul primar și gimnazial; 16.30. Agromonia TVS — Consultații pentru elevii liceelor agroindustriale în vederea concursurilor de admitere și a bacalaureatului. Curs realizat în colaborare cu Institutul agronomic din București. Cabinet metodic TV pentru profesori — lunar. Ciclul în sprijinul perfecționării profesionale a cadrelor didactice.

Miercuri — programul I, ora 16.05. Recapitulare pentru bacalaureat. Matematica, Chimie, Biologie; 16.30. Profesiunile cincinalului (Ciclu de orientare școlară și profesională în sprijinul elevilor, părinților și profesorilor).

Joi — programul I, ora 9.00—9.30. Laborator TV de chimie. Consultații, experiențe, demonstrații pentru elevii claselor a) VIII-a și a) XI-a; ora 9.30—10.00. Laborator TV de biologie. Demonstrații, documentare, consultații pentru clasele a) VII-a, a) VIII-a și a) IX-a; ora 10.00—10.20. Curs de limba rusă (mediu); ora 10.20—11.00. Cabinet de științe sociale (reluare) în alternanță cu „Profesiunile cincinalului” (reluare); ora 16.05. Recapitulare pentru bacalaureat. Consultații la Matematică și Fizică din materia claselor liceale; ora 16.30—17.10. Viața școlii. Emisiune publicistică avînd în obiect problemele perfecționării învățămîntului — bilunar. (În alternanță cu) Cabinet de științe sociale. Consultații la Filozofie și Economie politică, în sprijinul elevilor de liceu — bilunar.

Vineri — programul I, ora 16.05. Politehnica TV. Curs de pregătire pentru elevii care candidează în învățămîntul superior tehnic 1962 — realizat în licee industriale, în colaborare cu Institutul politehnic București.

Sîmbătă — programul I, ora 9.00 — Curs de limba spaniolă începători; ora 9.20 — Curs de limba franceză (avansați); ora

11.00—11.30 — Limba și literatura română, Prin alternanță; „Cum vorbim, cum scriem corect”, „Autorul preferat” (spectacole literare pentru elevi). Poezia română (inițiere în creația poetică românească).

II. RADIOȘCOALA

Luni — programul II, ora 19.10—19.35. Dialog școală-familie. (Emisiune publicistică cu caracter metodic privind colaborarea școală-familie în realizarea sarcinilor educativ-instructive). 19.40—19.55. Radiolectorat pentru diriginți. Curs metodic pentru diriginți privind activitatea de orientare școlară și profesională realizată la clasă.

Mărti — programul II, ora 14.30—15.00. Colocviile radioșcolă. Consultații pentru disciplinele de științe sociale: Economie politică, Filozofie; ora 19.35—19.50. Curs de limba spaniolă.

Miercuri — programul II, 19.10—19.35. Istoria României; ora 19.35—19.50. Curs de limba rusă.

Joi — programul II, ora 14.30—15.00. Atlas geografic. Documentare-reportaj despre județele patriei, realizate în sprijinul elevilor care studiază la clasă geografia județelor natale; ora 19.35—19.50. Curs de limba germană.

Vineri — programul II, ora 14.30—15.00. Limba și literatura română. Sinteze și analize literare în sprijinul elevilor din ciclul liceal; Gramatică pentru gimnaziu; ora 19.35—19.50. Curs de limba franceză.

Sîmbătă — programul II, ora 14.30—15.00. Elevii întrebă specialiștii răspus. Emisiune de informare și educație științifică, cu caracter enciclopedic, pentru elevi, incluzînd și un mini-curs de inventică; ora 19.35—19.50. Curs de limba engleză.

MATEMATICA LA CLASA A IV-A

Planificarea orientativă a materiei, pe trimestrul I

Publicăm cu caracter orientativ o planificare a materiei — matematică, clasa a IV-a — pentru trimestrul I; o planificare similară pentru trimestrul al II-lea vom publica în numărul 234 al revistei din decembrie a.c.

Total ore 69: 10 ore — recapitularea și completarea cunoștințelor din clasele anterioare; 57 ore — numere naturale; două ore — probe de evaluarea cunoștințelor elevilor.

Notă: cele două ore repartizate pentru probele de evaluare a cunoștințelor, precum și două ore de la Capitolul II „Numere naturale” sînt completate cu orele trecute în programă la dispoziția învățătorului.

CAPITOLUL I — 10 ORE

Recapitularea și completarea cunoștințelor din clasele anterioare — 10 ore: Adunări și scăderi cu numere naturale (1 oră); Aflarea unui termen necunoscut (1 oră); Repetarea înmulțirii (1 oră); Rezolvarea unor expresii ce conțin adunări, scăderi și înmulțiri — pag. 5, exercițiile 9, 10, 11 (1 oră); Repetarea împărțirii (1 oră); rezolvarea unor exerciții care conțin operațiile de ordinul I, de ordinul II și paranteze (1 oră); Proprietățile operațiilor învătate cu numere naturale (1 oră); Mulțimi. Relații (1 oră); Operații cu mulțimi (1 oră); Rezolvarea unor probleme în care se vor folosi operații cu numere naturale (1 oră).

Probă de evaluare a cunoștințelor elevilor (1 oră).

CAPITOLUL II

Numere naturale — 57 ore. Noțiuni introductive. Numărarea — 2 ore: Numărul elementelor unei mulțimi (1 oră); Numărul par și numărul impar (1 oră).

Citirea și scrierea numerelor naturale. Compararea numerelor naturale (6 ore): Citirea și scrierea numerelor naturale în sistemul zecimal (1 oră); Scrierea numerelor naturale sub forma unei sume (1 oră); Compararea numerelor naturale formate din același număr de cifre sau care nu au același număr de cifre (1 oră); Alt mod de a compara numerele „cu atât mai mare (mic)”, „de atîtea ori mai mare (mic)” (1 oră); Exerciții și probleme în care intervine compararea numerelor (2 ore).

Cifrele romane — 2 ore: Cifrele romane și folosirea lor (1 oră); Transformarea numerelor scrise cu cifre romane în numere scrise cu cifre arabe și invers (1 oră).

Operații cu numere naturale — 10 ore: Adunarea — 4 ore: Repetarea și sistematizarea cunoștințelor despre adunare (1 oră); Adunarea numerelor naturale cu trecere peste ordin (1 oră); Încuirea unei cifre cu o literă într-o operație dată (1 oră); Rezolvarea unor probleme și scrierea rezolvării printr-o singură expresie (1 oră); Scăderea — 4 ore: Repetarea și sistematizarea cunoștințelor des-

pre scădere (1 oră); Calculul diferenței (1 oră); Aflarea termenului necunoscut (1 oră); Probleme în rezolvarea cărora intervine scăderea numerelor naturale (1 oră); Adunarea și scăderea — 2 ore: Legătura dintre operațiile de adunare și scădere (1 oră); Ordinea în care se rezolvă operațiile într-un șir de adunări și scăderi (1 oră).

Înmulțirea 17 ore: Repetarea cazurilor de înmulțire cunoscute (1 oră); Aplicații ale distributivității înmulțirii față de adunare (1 oră); Înmulțirea unui număr natural cu un număr format numai din unități (1 oră); Înmulțirea unui număr natural cu un număr natural scris cu o cifră semnificativă urmată de zerouri (1 oră); Înmulțirea unui număr natural cu un număr natural format din zeci și unități (1 oră); Înmulțirea folosind scrierea sub formă de sumă a înmulțitorului (1 oră); Înmulțirea unui număr natural cu număr natural scris cu două cifre semnificative urmate de zerouri (1 oră); Probleme care să se rezolve folosind înmulțirea (1 oră); Înmulțirea a două numere naturale scrise cu mai mult de două cifre (1 oră); Aplicarea comutativității și a asociativității înmulțirii pentru a se ușura calculul (1 oră); Înmulțirea numerelor naturale cînd înmulțitorul este scris cu mai multe cifre semnificative urmate de zerouri (1 oră); Înmulțirea a două numere naturale în cazul particular cînd printre cifrele înmulțitorului sînt și zerouri (1 oră); Înmulțirea a două numere naturale în cazul particular cînd înmulțitorul este format prin repetarea cifrei 1 (1 oră); Puterile lui 10 (1 oră); Rezolvarea unor exerciții folosind proprietățile înmulțirii și cunoștințele despre ordinea operațiilor — pag. 56 și 57, exercițiile 1, 4 (1 oră); Rezolvarea unor probleme folosind înmulțirea numerelor naturale (1 oră); Rezolvarea unor înmulțiri cînd unele cifre sînt înlocuite cu litere sau steluțe (1 oră).

Împărțirea — 10 ore: Repetarea cazurilor de împărțire cunoscute (1 oră); Proprietățile împărțirii cu restul egal cu 0 (1 oră); Împărțirea numerelor naturale printr-un număr natural format numai din unități (1 oră); Proba împărțirii (1 oră); Împărțirea numerelor naturale printr-un număr format din zeci și unități (1 oră); Rezolvarea unor probleme în care se folosește împărțirea unui număr natural printr-un număr format din zeci și unități (1 oră); Împărțirea a două numere naturale scrise cu mai mult de două cifre (1 oră); Relația între termenii care apar într-o împărțire; (1 oră); Împărțirea cînd ambele numere sînt terminate în același număr de zerouri (1 oră); Împărțiri cu rest. Ordinul de mărime al restului (1 oră).

Înmulțiri și împărțiri — 3 ore: Verificarea înmulțirii și proba împărțirii cu restul 0 sau diferit de 0 (1 oră); Împărțirea a două produse (1 oră); Rezolvarea unor exerciții de înmulțire la care se aplică reguli de calcul rapid (1 oră).

Ordinea operațiilor — 4 ore: Rezolvarea unui șir de operații de același ordin scris fără paranteză (1 oră); Rezolvarea unui șir de operații fără paranteze (1 oră); Rezolvarea unor expresii în care există paranteze mici (1 oră); Rezolvarea unor expresii în care există paranteze mari, paranteze mari și acolade (1 oră).

Probă de evaluare a cunoștințelor elevilor (1 oră).

Exerciții și probleme cu toate operațiile — 3 ore: Efectuarea unor expresii ce conțin toate operațiile cu numere naturale învățate (1 oră); Exerciții în care trebuie să se stabilească dacă propoziția este adevărată sau falsă (1 oră); Rezolvarea problemelor și scrierea rezolvării printr-o singură expresie (1 oră).

Inv. VICTORIA FLORESCU
Școala nr. 27 din București